

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՄԱՆ

No 98 -Ն

«27» հուլիսի 2023 թ.

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ)
ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
2023-2024 ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ 1-ԻՆ, 3-ՐԴ, 4-ՐԴ, 6-ՐԴ, 8-ՐԴ, 9-ՐԴ, 10-ՐԴ, 11-ՐԴ
ԵՎ 12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ, 2024-2025 ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ 1-ԻՆ, 4-ՐԴ, 9-ՐԴ, 11-ՐԴ ԵՎ
12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Կրթության մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներով՝

Հ Ր Ա Մ Ա Յ ՈՒ Մ Ե Մ

1. Հաստատել հանրակրթական հիմնական (ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ) պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների 2023-2024 ուսումնական տարվա օրինակելի ուսումնական պլանները (1-ին, 3-րդ, 4-րդ, 6-րդ, 8-րդ, 9-րդ, 10-րդ, 11-րդ և 12-րդ դասարաններ)՝ համաձայն Հավելված 1-ի,
2. Հաստատել հանրակրթական հիմնական (ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ) պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների 2024-2025 ուսումնական տարվա օրինակելի ուսումնական պլանները (1-ին, 4-րդ, 9-րդ, 11-րդ և 12-րդ դասարաններ)՝ համաձայն Հավելված 2-ի,
3. Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսաբյուջետային վարչությանը՝ հանրակրթական ուսումնական

հաստատությունների ֆինանսավորումն իրականացնել՝ հիմք ընդունելով հաստատված օրինակելի ուսումնական պլանները:

4. Առաջարկել «Կրթության զարգացման և նորարարությունների ազգային կենտրոն» հիմնադրամին՝ իրականացնել անհրաժեշտ օժանդակություն ուսումնական հաստատություններին՝ ուսումնական պլաններով ուսումնական հաստատությունների գործունեությունն ապահովելու նպատակով:

7/27/2023

ԺԱՆՆԱ ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐ՝

Signed by: ANDREASYAN ZHANNA 6402810169

Ժ. ԱՆԴՐԵԱՍՅԱՆ

*Հավելված 1
ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի
և սպորտի նախարարի
2023 թվականի հուլիսի -ի
N -Ն հրամանի*

**ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ)
ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
2023-2024 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ 1-ԻՆ, 3-ՐԴ, 4-ՐԴ, 6-ՐԴ, 8-ՐԴ, 9-ՐԴ, 10-ՐԴ, 11-ՐԴ
ԵՎ 12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ**

1. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ, ՀԱՏՈՒԿ) ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԸ ՍԿՍԵԼՈՒ, ԱՎԱՐՏԵԼՈՒ, ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՏՐՎՈՂ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴՆԵՐԻ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

1. 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պարապմունքները հանրակրթական հիմնական (ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ) պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների (այսուհետ՝ Հաստատություն) 1-12-րդ դասարաններում սկսվում են 2023 թվականի սեպտեմբերի 1-ին, ավարտվում 2024 թվականի մայիսի 24-ին՝ 5-օրյա աշխատանքային շաբաթվա, մայիսի 25-ին՝ 6-օրյա աշխատանքային շաբաթվա դեպքում՝ ապահովելով առնվազն 30 ուսումնական շաբաթ՝ առաջին, 32՝ երկրորդ և 34՝ երրորդից տասներկուերորդ դասարանների համար:

2. 2023-2024 ուսումնական տարում՝
 - 1) Ուսումնական պարապմունքների ընթացքում 3-12-րդ դասարանների սովորողներին տրվում են արձակուրդներ՝ աշնանային՝ 2023 թվականի հոկտեմբերի 23-ից 29-ը ներառյալ, ձմեռային՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 25-ից 2024 թվականի հունվարի 7-ը ներառյալ, գարնանային՝ 2024 թվականի մարտի 25-ից 31-ը ներառյալ:

2) Առաջին դասարանցիների աշնանային արձակուրդները տրվում են 2023 թվականի հոկտեմբերի 16-ից 29-ը ներառյալ, ձմեռայինը՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 25-ից 2024 թվականի հունվարի 21-ը ներառյալ, գարնանայինը՝ 2024 թվականի մարտի 18-ից 31-ը ներառյալ:

3) Երկրորդ դասարանցիների աշնանային արձակուրդները տրվում են 2023 թվականի հոկտեմբերի 23-ից 29-ը ներառյալ, ձմեռայինը՝ 2023 թվականի դեկտեմբերի 25-ից 2024 թվականի հունվարի 21-ը ներառյալ և գարնանայինը՝ 2024 թվականի մարտի 25-ից 31-ը ներառյալ:

3. Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն), լիազոր մարմնի՝ այդ թվում Երևանի քաղաքապետարանի (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին) ենթակայության հաստատությունների համար արձակուրդների ժամկետներում Լիազոր մարմնի կողմից կարող են կատարվել փոփոխություններ՝ Հաստատության հիմնավոր առաջարկությամբ: Լիազոր մարմինը (մարզպետը, Երևանի քաղաքապետը) նախատեսվող փոփոխություններն արձակուրդն սկսվելուց առնվազն 5 աշխատանքային օր առաջ գրավոր եղանակով համաձայնեցնում է Նախարարության հետ:

4. Հաստատությունն անհաղթահարելի ուժի առաջացման դեպքում (եղանակային անբարենպաստ պայմաններ, սուր վարակիչ հիվանդությունների տարածում, տարերային աղետ և այլն) կարող է հանրակրթական հիմնական կրթական ծրագիրը իրականացնել հեռավար ձևով՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի՝ 2020 թվականի մայիսի 5-ի N 09-Ն հրամանի համաձայն:

5. Նախարարությունն անհաղթահարելի ուժի առաջացման դեպքում (եղանակային անբարենպաստ պայմաններ, սուր վարակիչ հիվանդությունների տարածում, տարերային աղետ և այլն) կարող է սահմանել լրացուցիչ արձակուրդ՝ կատարելով փոփոխություններ ուսումնական պարապմունքների և սովորողների համար սահմանված արձակուրդների ժամանակացույցներում: Սույն փոփոխությունները կարող է կատարել նաև Հաստատությունը՝ բաց թողնված ժամերը մինչև ուսումնական պարապմունքների ավարտը լրացնելու կամ ուսումնական պարապմունքները հեռավար եղանակով կազմակերպելու, ըստ Հաստատության ենթակայության, Լիազոր մարմնին 1-օրյա ժամկետում գրավոր տեղեկացնելու պայմանով:

6. Անհաղթահարելի ուժի առաջացման դեպքում Հաստատության դիմումի հիման վրա Լիազոր մարմինը (մարզպետը, Երևանի քաղաքապետը) կարող է սահմանել լրացուցիչ

արձակուրդ՝ այդ մասին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնելով Նախարարությանը:

7. Նախարարության ենթակայության հաստատություններում արձակուրդների ժամկետների փոփոխությունները, ինչպես նաև Հաստատության կողմից լրացուցիչ արձակուրդի նախատեսումը կատարվում է Հաստատության նախաձեռնությամբ, Նախարարության համաձայնությամբ:

8. Ոչ պետական ուսումնական հաստատությունում արձակուրդների տևողությունը և ժամկետները, ինչպես նաև դրանցում կատարվող փոփոխությունները սահմանում է հիմնադիրը՝ այդ մասին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնելով Նախարարությանը:

2. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ, ՀԱՏՈՒԿ) ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

9. Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող հանրակրթական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ Հաստատություն) օրինակելի ուսումնական պլաններն (այսուհետ՝ Ուսումնական պլան) ունեն երկու՝ պետական, դպրոցական (մասնագիտացված դպրոցներում՝ մասնագիտական, հատուկ դպրոցներում՝ զարգացնող, հատուկ մանկավարժական) բաղադրիչ: Պետական և դպրոցական (մասնագիտացված դպրոցներում՝ մասնագիտական, հատուկ դպրոցներում՝ զարգացնող, հատուկ մանկավարժական) բաղադրիչները պարտադիր են: Հաստատությունը Ուսումնական պլանի հիման վրա դպրոցական բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակի տնօրինմամբ հաստատում է տվյալ ուսումնական տարվա իր ուսումնական պլանը:

10. Մասնագիտացված դպրոցի Ուսումնական պլանը կազմվում է վերջինիս կողմից իրականացվող մասնագիտացված ծրագրերի (ռազմագիտության, սպորտի, արվեստների, արհեստների, գիտության որևէ բնագավառի) հիման վրա:

11. Հաստատության Ուսումնական պլանը սահմանում է միջնակարգ կրթության բովանդակության կառուցվածքը, հանրակրթական ուսումնական առարկաներին հատկացվող շաբաթական ժամաքանակները՝ ըստ բաղադրիչների և հանրակրթական պետական ծրագրի նորմատիվային ծավալը (սովորողների շաբաթական ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը)՝ ըստ դասարանների:

12. Պետական բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակում փոփոխություն կարող է կատարվել Նախարարության համաձայնությամբ՝ ուսումնական տարվա սկզբից առնվազն 1 ամիս առաջ՝
- 1) արտակարգ ընդունակություններ ունեցող սովորողների ուսուցումն առավել բարենպաստ պայմաններում կազմակերպելու համար,
 - 2) բազմահամակազմ կամ թերբեռնված դասարանների առկայության դեպքում,
 - 3) Նախարարության տվյալ Հաստատության համար երաշխավորված այլընտրանքային ծրագրերով ու մեթոդներով ուսուցում իրականացնելու դեպքում:
13. Հաստատության 2-րդ, 5-րդ և 7-րդ դասարաններում ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է Հանրակրթության պետական չափորոշի (<< կառավարության 2021 թվականի փետրվարի 4-ի N 136-Ն որոշում) և առարկայական նոր չափորոշիչների ու ծրագրերի պահանջների հիման վրա:
14. Հաստատությունում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթությունը կազմակերպվում է Հաստատության կողմից հաստատված ուսումնական պլանների հիման վրա՝ յուրաքանչյուր սովորողի համար, կազմելով անհատական ուսուցման պլան (ԱՈՒՊ):
15. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների (բացառությամբ ինտելեկտուալ (մտավոր) հետամնացություն ունեցող սովորողների), ինչպես նաև տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցումն իրականացվում է՝
- 1) «Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցման ուսումնական պլան»-ով՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 6-ի:
 - 2) Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող ինտելեկտուալ (մտավոր) 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների ուսուցումը իրականացվում է «Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների անհատական ուսուցման ուսումնական պլան»-ով՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 16-ի:
16. Հաստատության ուսումնական պլանի պետական պարտադիր և դպրոցական բաղադրիչներն ուղղված են Հանրակրթության պետական չափորոշչով, առարկայական չափորոշիչներով և ծրագրերով ամրագրված գիտելիքների, հմտությունների, դիրքորոշման և արժեքների ձևավորմանը:

17. Հաստատությունում 3-րդ, 4-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ, 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ դասարաններում և 5-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում գործում է սովորողների միավորային գնահատման 10-միավորային սանդղակ:
18. 1-ին դասարանում սովորողներին ընթացիկ և ամփոփիչ գնահատականներ չեն նշանակվում. ընթացիկ գնահատումը կատարվում է բնութագրման միջոցով (ձևավորող գնահատում): Տարեկան ամփոփիչ գնահատման նպատակով կազմվում է յուրաքանչյուր սովորողի կրթական զարգացման բնութագիրը:
19. Գիտելիքների ստուգումների, հիմնական և միջնակարգ կրթության ավարտական և պետական ավարտական քննությունների ժամանակ կիրառվող գնահատման այլ սանդղակները բերվում են գնահատման 10 կամ 20-միավորային գրանցման:
20. Ուսումնական տարին բաժանվում է կիսամյակների: Սովորողների ընթացիկ գնահատականների հիման վրա ձևավորվում են կիսամյակային, իսկ կիսամյակային գնահատականների հիման վրա՝ տարեկան գնահատականները՝ բացառությամբ սույն Հավելվածի գլուխ 2-ի 18-րդ կետով նախատեսված դեպքի:
21. Սովորողների ընթացիկ գնահատումն իրականացվում է բանավոր հարցման, գործնական աշխատանքի, թեմատիկ աշխատանքի, ուսումնական նախագծի ձևերով: Թեմատիկ աշխատանքներն իրականացվում են գրավոր կամ բանավոր, բանավորի դեպքում՝ աշխատանքի վերաբերյալ կազմելով արձանագրություն: Բանավոր հարցումների, գործնական աշխատանքների, թեմատիկ աշխատանքների նվազագույն թիվը կիսամյակի ընթացքում սահմանում է Հաստատությունը՝ մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ, առաջնորդվելով Նախարարության կողմից հաստատված առարկայի ծրագրով, գնահատման մեթոդաբանությամբ և մեթոդական ցուցումներով:
22. Ինտելեկտուալ (մտավոր) հետամնացություն ունեցող սովորողների գիտելիքների ստուգումը կատարվում է՝ համաձայն անհատական ուսուցման պլանի (ԱՈւՊ):
23. Հաստատությունում խմբային ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձևը դասն է: Դասի (մեկ ակադեմիական դասաժամի) տևողությունը 45 րոպե է: Դասերի սկիզբը և դասամիջոցների տևողությունը սահմանում է ուսումնական հաստատությունը՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի՝ 2017 թվականի մարտի 28-ի N 12-Ն հրամանի 77-րդ կետի պահանջները:

24. Տարրական դպրոցում յուրաքանչյուր դասաժամի միջնամասում որոշակի ժամանակ հատկացվում է լիցքաթափող և վերականգնող վարժություններին ու խաղերին՝ մեթոդական ցուցումների համաձայն:

25. Դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգ.

1) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է ուսումնական հաստատության կողմից ուսումնական պլանի պետական բաղադրիչով և Հաստատության կողմից սահմանված առարկաներին, որոնց ծրագրերը երաշխավորված են Նախարարության կողմից:

2) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով:

3) Նախարարության կողմից հաստատված ծրագրերով երաշխավորվում է «Կիրառական տնտեսագիտություն» (9-րդ դասարան), «Կյանքի հմտություններ» (2-8-րդ դասարաններ), «Բնապահպանություն» (7-8-րդ կամ 8-9-րդ դասարաններ), «Էկոլոգիա» (8-9-րդ դասարաններ), «Էներգիայի և ռեսուրսների օգտագործում» (7-րդ կամ 8-րդ դասարան), «Ֆերմերային գործ» (11-12-րդ դասարաններ), «Տրամաբանություն» (11-րդ դասարան), «Գրաբար» (7-րդ կամ 8-րդ և 11-րդ դասարաններ), «Հայոց եկեղեցու պատմություն» (2-4-րդ դասարաններ), «Հայկական հարցի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Հոգեբանություն» (7-8-րդ դասարաններ), «Մշակույթի պատմություն» (7-9-րդ դասարաններ), «Տնտեսագիտություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Ձեռնարկատիրական կրթություն» (10-11-րդ դասարաններ) առարկաների ուսուցումը: Նշված առարկաների ուսուցումն այլ դասարաններում Հաստատության կողմից կարող է իրականացվել դրանց առարկայական ծրագրերը Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո: Հաստատությունը կարող է ներդնել նաև նոր առարկաներ (դասընթացներ)՝ դրանց ծրագրերը «Հանրակրթական ուսումնական հաստատության դպրոցական և անհատական բաղադրիչով սահմանված առարկաների ծրագրերի և խմբակների երաշխավորման կարգի» համաձայն՝ ուսումնական տարվա սկզբից առնվազն 1 ամիս առաջ Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո:

4) Հաստատության ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակի բաշխումը կատարվում է մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ՝ ելնելով Հաստատության, դասարանի պատրաստվածությունից, մանկավարժներով, ծրագրերով, դասագրքերով և երաշխավորված լրացուցիչ առարկայացանկի որևէ առարկայի լիարժեք ուսուցման կազմակերպման նպատակով Նախարարության կողմից հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների

համար երաշխավորված այլ ուսումնական գրականությամբ ապահովվածությունից և ուսուցման կազմակերպման համար անհրաժեշտ այլ պայմաններից, ինչպես նաև Նախարարության հանձնարարականներից:

5) Դպրոցական բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակի շրջանակում դասավանդվող առարկայացանկը ամրագրվում է Հաստատության ուսումնական պլանում և դասացուցակում:

26. Սովորողների շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը սահմանում է Հաստատությունը՝ պահպանելով Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության կողմից սահմանված սանիտարական կանոնները և նորմերը:

27. Ուսումնական պլանի պետական և դպրոցական բաղադրիչները պետական Հաստատություններում ֆինանսավորվում են պետական բյուջեից:

28. Հաստատությունը Ուսումնական պլանի պետական և դպրոցական բաղադրիչներով սահմանված ժամաքանակի տնօրինմամբ հաստատում է տվյալ ուսումնական տարվա իր ուսումնական պլանը:

29. Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական ժամաքանակի տնօրինման կարգ.

1) Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներն անցկացվում են խմբային կամ անհատական պարապմունքների ձևով՝ ելնելով սովորողների կարիքներից: Պարապմունքներն ամրագրվում են դասացուցակում կամ առանձին կարգացուցակում: Անհատական պարապմունքների դեպքում զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներին հատկացվող ժամաքանակը բաշխվում է շաբաթվա օրերի միջև՝ ամրագրվելով Հաստատության տնօրենի հրամանով հաստատված՝ դասացուցակին կից կարգացուցակում:

2) Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական խմբային պարապմունքի միջնամասում որոշակի ժամանակ հատկացվում է լիցքաթափող և վերականգնող վարժություններին ու խաղերին՝ ելնելով սովորողների կարիքներից:

30. Սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի 12-րդ, 13-րդ, 15-րդ աղյուսակներով ներկայացված ուսումնական պլաններով առաջնորդվող հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում՝ յուրաքանչյուր 4 դասարանի համար նախատեսվում է մեկ հատուկ մանկավարժ՝ սովորողի զարգացման առանձնահատկությանը բնորոշ կարիքներին նպատակաուղղված հատուկ մանկավարժական խմբային և անհատական գործընթացի իրականացման, ԱՌԻՊ-ով նախատեսված աշխատանքների ապահովման, ինչպես նաև սովորողների սոցիալական հմտությունների զարգացման նպատակով:

31. Սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի 14-րդ աղյուսակով ներկայացված ուսումնական պլանով առաջնորդվող՝ Հակասոցիալական վարք ունեցող սովորողների հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունում՝ անձի ձևավորման, նրա սոցիալ-հոգեբանական հմտությունների և նախասիրությունների զարգացման նպատակով յուրաքանչյուր դասարանի համար կազմակերպվում է 1 (մեկ) խմբակ: Խմբակները ձևավորվում են ըստ սովորողների նախասիրությունների:

32. Հաստատության դասարանները կազմավորվում են «Հայաստանի Հանրապետության հիմնական ծրագրեր իրականացնող պետական ուսումնական հաստատության դասարանների կազմավորման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության 2018 թվականի օգոստոսի 30-ի N 954-Ն որոշման համաձայն:

33. Լսողության, տեսողության խանգարում ունեցող սովորողների համար հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության տարրական դպրոցում (1-4-րդ դասարաններ) «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» առարկաների դասաժամերին կարելի է դասարանը բաժանել երկու խմբի, եթե դասարանում սովորողների թիվը 12 և ավելի է:

34. Լսողության, տեսողության խանգարում ունեցող սովորողների համար հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության «Հայոց լեզու» (7-9-րդ դասարաններ), «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» (5-9-րդ դասարաններ), «Ինֆորմատիկա» (6-9-րդ դասարաններ՝ համակարգչային դասարանների առկայության դեպքում) առարկաների պարապմունքներին դասարանը բաժանվում է երկու խմբի, եթե դասարանում սովորողների թիվը 15 և ավելի է:

35. Տեսողության, լսողության, հենաշարժողական համակարգի խանգարումներ, մտավոր հետամնացություն ունեցող սովորողների համար հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության «Նախնական զինվորական պատրաստություն» առարկան փոխարինվում է «Անվտանգ կենսագործունեություն» առարկայով:

36. Ուսումնական գործընթացի կազմակերպումը 12-րդ դասարանում.

1) 12-րդ դասարանի առաջին կիսամյակում ուսումնասիրվող հանրակրթական պետական ծրագրի Ուսումնական պլանի նորմատիվային ծավալը սահմանվում է շաբաթական 34 դասաժամ՝ ապահովելով 12-րդ դասարանի ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր առարկաների ուսումնասիրությունը:

2) Հաստատության 12-րդ դասարանի ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների ուսումնասիրությունն ավարտվում է 12-րդ դասարանի առաջին կիսամյակի վերջում՝

կիսամյակային (տարեկան) գնահատականով կամ ամփոփիչ ատեստավորմամբ (ստուգարքով, պետական ավարտական քննությամբ): «Նախնական զինվորական պատրաստություն» (ՆԶՊ) և սովորողի կողմից երկրորդ կիսամյակում ուսումնասիրության համար ընտրված առարկաների ուսումնասիրությունն ավարտվում է 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակի վերջում՝ տարեկան գնահատականով կամ ամփոփիչ ատեստավորմամբ (ստուգարքով, պետական ավարտական քննությամբ):

3) 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում սովորողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածությունը ձևավորվում է պարտադիր ուսումնասիրության «Նախնական զինվորական պատրաստություն» (ՆԶՊ, 1 ժամ) առարկայի և սովորողի ընտրությամբ առնվազն երեք առարկայի ուսումնառության համար հատկացված ժամաքանակից՝ ապահովելով առնվազն 31 դասաժամ:

4) Նորմատիվային 34 դասաժամի և սովորողի ուսումնական պարտադիր բեռնվածության 31 դասաժամի տարբերությունից մնացած 3 դասաժամը տնօրինում է սովորողը:

5) 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում սովորողի կողմից ընտրված առարկաներին Հաստատության ուսումնական պլանով հատկացված ժամաքանակը տրվում է այդ առարկաների ուսումնական նյութի կրկնությանը: Ուսումնական նյութի կրկնությունը ինքնուրույն աշխատանքի միջոցով կարող է իրականացվել հեռավար կրթության տեխնոլոգիաների կիրառմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի՝ 2020 թվականի մայիսի 5-ի N 09-Ն հրամանով հաստատված «Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում հեռավար (դիստանցիոն) կրթության կազմակերպման կարգի» համաձայն:

6) 12-րդ դասարանի 2-րդ կիսամյակում ուսումնասիրության համար իրենց կողմից ընտրված ուսումնական առարկաների ցանկը Հաստատության սովորողները ընթացիկ ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակում մինչև դեկտեմբերի 1-ը գրավոր հայտնում են Հաստատության տնօրենին: Միասնական քննություններ հանձնող սովորողները ցանկում ներառում են նաև միասնական քննական առարկաները:

7) Եթե Հաստատության ուսումնական պլանով նախատեսված որևէ առարկա(ներ) դասարանի սովորողներից ոչ մեկը չի ընտրել, ապա այդ առարկային(ներին) ուսումնական պլանով հատկացված ժամաքանակը վերաբաշխվում է տվյալ դասարանի սովորողների կողմից ընտրված ուսումնական առարկաներին, և կազմվում է տվյալ դասարանի 2-րդ կիսամյակի ուսումնական պլանը:

8) Դասարանի ուսումնական պլանին համապատասխան՝ կազմվում է տվյալ դասարանի դասացուցակը:

9) Մեկից ավելի դասարանների առկայության դեպքում կարող են ձևավորվել միևնույն առարկան ուսումնասիրող զուգահեռ դասարանների սովորողներից կազմված ուսումնական խմբեր: Այդ դեպքում տվյալ ուսումնական առարկայից անհրաժեշտ գրանցումները կատարվում են էլեկտրոնային դասամատյանում: Զուգահեռ դասարանների սովորողներից կազմված ուսումնական խմբերում սովորողների թիվը չի կարող գերազանցել 20-ը:

10) 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում սովորողի կողմից ընտրված առարկաների ուսումնական նյութի կրկնությունը կազմակերպվում է խմբային (դասացուցակին համապատասխան) ուսուցման միջոցով:

11) Սովորողը մասնակցում է միայն իր ընտրած առարկաների ուսումնական պարապմունքներին:

12) Սովորողն իր տնօրինմանը հատկացված 3 ժամը օգտագործում է կրթական այլ ծառայություններ ստանալու նպատակով՝ տվյալ Հաստատությունում կամ այլ հաստատություններում:

37. Օտար լեզվի ընտրության կարգ.

1) Հանրակրթական հիմնական պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների երկրորդ դասարանում դասավանդվում է մեկ օտար լեզու, իսկ 3-12-րդ դասարաններում՝ երկու օտար լեզու: Այդ օտար լեզուներն են անգլերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն կամ Նախարարության կողմից երաշխավորված ծրագիր ունեցող այլ լեզուներ:

2) Հաստատության ընտրությամբ երրորդ օտար լեզու կարելի է դասավանդել դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակի հաշվին՝ 5-9-րդ դասարաններում (շաբաթական 1,5 կամ 2 ժամ, 10-12 դասարաններում՝ 2 ժամ) Նախարարության կողմից հաստատված ծրագրերի, ուսումնական գրականության հիման վրա, ուսուցման համար անհրաժեշտ պայմանների առկայության դեպքում:

3) Նախարարության կողմից՝ Հաստատության մանկավարժական խորհրդի և ըստ Հաստատության ենթակայության՝ Լիազոր մարմնի առաջարկությունների հիման վրա, կարող է փոխարինվել Հաստատությունում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզուն (անգլերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և այլն) այլ օտար լեզվով, ինչպես նաև որոշվել նոր հիմնադրված Հաստատությունում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզուն:

38. Մասնագիտացված կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունում դասարանները ձևավորվում են Մասնագիտացված դպրոցի կանոնադրության համաձայն:

39.Տարրական դպրոցում «Ռուսաց լեզու» և «Օտար լեզու», միջին դպրոցում և ավագ դասարաններում «Հայոց լեզու», «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» և «Ինֆորմատիկա» (6-րդ, 8-9-րդ և 10-12-րդ դասարաններ) առարկաների պարապմունքներին դասարանը կարելի է բաժանել երկու խմբի, եթե սովորողների թիվը 20 և ավելի է:

40.Դասարանը նույն կարգով կարելի է բաժանել երկու խմբի նաև Նախարարության երաշխավորած «Գրաբար» (8-րդ, 11-րդ դասարաններ) առարկայի պարապմունքների ժամանակ՝ դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակն այդ առարկային տրամադրելու դեպքում:

41.«Տեխնոլոգիա» առարկայի (5-6-րդ դասարաններ) պարապմունքներին դասարանը բաժանվում է երկու խմբի՝ սովորողների ընտրությամբ՝ անկախ սովորողների թվից: Խմբերում ուսուցումը կազմակերպվում է Նախարարության կողմից հաստատված և յուրաքանչյուր խմբի համար Հաստատության կողմից ընտրված առարկայական ծրագրով:

42.Հաստատությունն իրավասու է վերաբաշխելու առարկայի ուսուցմանը Ուսումնական պլանով հատկացված ժամերը՝ պահպանելով տվյալ առարկայի տարեկան ընդհանուր ժամաքանակը:

43.Հաստատության 8-9-րդ և 10-11-րդ դասարաններում Նախարարության կողմից երաշխավորված ծրագրի և ուսումնական նյութերի հիման վրա դասավանդվում է «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացը, որին յուրաքանչյուր դասարանում տարեկան տրամադրվում է 14 դասաժամ:

1) 8-9-րդ և 11-րդ դասարաններում «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացին տրամադրված ժամաքանակը ձևավորվում է «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի տարեկան ժամաքանակից առանձնացված 14 դասաժամի հաշվին:

2) «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ծրագրով նախատեսված ուսումնական նյութերը ենթարկվում են թեմատիկ վերաբաշխման՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Նախարարության հաստատած ծրագրային ամբողջ ծավալը:

3) «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացը դասավանդվում է ուսումնական պարապմունքների ընթացքում:

4) «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացի ընթացիկ գնահատում չի կատարվում:

5) Դասամատյանում դասընթացի գրանցումները կատարվում են առանձին էջում:

44.6-րդ դասարանում «Կերպարվեստ» ուսումնական առարկան դասավանդվում է առաջին, իսկ «Երաժշտություն» առարկան՝ երկրորդ կիսամյակում: 7-րդ դասարանում «Երաժշտություն» ուսումնական առարկան դասավանդվում է առաջին, իսկ «Կերպարվեստ» առարկան՝ երկրորդ կիսամյակում: «Կերպարվեստ», «Երաժշտություն» և «Ֆիզկուլտուրա» առարկաների ժամերը

կարող են դասացուցակում բաշխվել շաբաթվա նույն օրը այնպես, որ այդ առարկաների՝ ուսումնական պլանով սահմանված շաբաթական կամ ամսական ժամերը իրականացվեն այդ օրվա ընթացքում:

45. Հաստատությունների տարրական, միջին և ավագ դպրոցներում հատուկ բժշկական խմբերում ընդգրկված սովորողների համար «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսուցումը կարող է իրականացվել «Հանրակրթական դպրոցի հատուկ բժշկական խմբերի «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի 1-12-րդ դասարանների ծրագրով», Հաստատության խմբակների համար նախատեսված ժամաքանակի շրջանակում կամ տվյալ դասարանի «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի դասաժամերին՝ անհատական ծրագրով:
46. Հաստատությունում հատուկ բժշկական խմբերում ընդգրկված սովորողների գնահատում «Ֆիզկուլտուրա» առարկայից չի կատարվում:

3. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՌԱՆՁԻՆ ԳՈՐԾՈՂ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑԻ 10-12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

47. Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող առանձին գործող ավագ դպրոցի (այսուհետ՝ Ավագ դպրոց) 10-12-րդ դասարանների օրինակելի ուսումնական պլանները սահմանում են հոսքային ուսուցման ծրագրեր իրականացնող Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարաններում միջնակարգ կրթության բովանդակության կառուցվածքը՝ ըստ տարբերակված հոսքերի, հանրակրթական ուսումնական առարկաներին հատկացվող շաբաթական ժամաքանակները՝ ըստ բաղադրիչների և սովորողների շաբաթական ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը՝ ըստ դասարանների:
48. Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող միջնակարգ դպրոցի 10-12-րդ դասարաններում, ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում, Հաստատությունը կարող է առաջնորդվել «Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող առանձին գործող ավագ դպրոցի օրինակելի ուսումնական պլանների ընդհանրական պարզաբանումների» 53-րդ կետի պահանջներով:
49. Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարաններում երաշխավորվում են հոսքերի հետևյալ խմբերը՝
- 1) հիմնական - հումանիտար, բնագիտամաթեմատիկական, արհեստագործական,
 - 2) ընդհանուր:
50. Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների Ուսումնական պլանները, ըստ հոսքերի, տրված են.

- 1) ընդհանուր հոսքը՝ «Հաստատության ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի Գլուխ 4-ի Աղյուսակ 1-ի),
- 2) հումանիտար հոսքը՝ «Հանրակրթական ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի 10-12-րդ դասարանների ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 17-ի),
- 3) բնագիտամաթեմատիկական հոսքը՝ «Հանրակրթական ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 10-12-րդ դասարանների ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 18-ի),
- 4) արհեստագործական հոսքը՝ «Հանրակրթական ավագ դպրոցի արհեստագործական հոսքի 10-12-րդ դասարանների ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի Գլուխ 5-ի Աղյուսակ 19-ի):

51. 10-12-րդ դասարաններում հոսքային ուսուցման առարկաների դասերին ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում դասարանի խտությունը կարող է սահմանվել 12-14 սովորող՝ ոլորտը կարգավորող սանիտարական և շինարարական նորմերի և կանոնների պահպանմամբ:

52. Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների և միջնակարգ դպրոցի ավագ աստիճանի 10-12-րդ դասարանների ուսումնական պլանով միևնույն դասարանի(ների) սովորողները ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի շրջանակում Հիմնական ծրագրով ուսումնասիրվող երկրորդ օտար լեզվի (անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, ռուսերեն կամ որևէ այլ լեզու) դասաժամին խմբավորվում են ըստ իրենց կողմից հիմնական դպրոցում ուսումնասիրված օտար լեզվի՝ անկախ սովորողների թվից, բայց ոչ ավելի, քան երեք օտար լեզվի համար:

53. Օրինակելի ուսումնական պլանների կառուցվածքը.

- 1) 10-12-րդ դասաններում հոսքային (խորացված) ուսուցման Ուսումնական պլանները կազմված են ընդհանուր հանրակրթական, հոսքային (արհեստագործական հոսքում մասնագիտական) և դպրոցական բաղադրիչներից:
- 2) Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչը ներառում է հանրակրթական ուսումնական առարկան(երը) և յուրաքանչյուր առարկայի համար նախատեսված շաբաթական ժամաքանակները՝ ըստ դասարանների: Ընդհանուր հանրակրթական առարկաները պարտադիր են տվյալ հոսքի (ենթահոսքի) համար:
- 3) Հոսքային բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակը տրամադրվում է խորացված ուսուցմամբ առարկաների դասավանդմանը, իսկ արհեստագործական հոսքում՝ մասնագիտական դասընթացներին: Հոսքային բաղադրիչում ընդգրկված առարկաները

(դասընթացները) ուղղված են սովորողի հետագա մասնագիտական կրթության հիմքերի ստեղծմանը և հանրակրթությունից մասնագիտական կրթության անցման շարունակականության ապահովմանը, իսկ արհեստագործական հոսքի պարագայում նախնական մասնագիտական կրթության որոշակի որակավորումների շրջանակում համապատասխան հմտությունների ձեռքբերմանը:

- 4) Նախարարությունը, հաշվի առնելով տվյալ Ավագ դպրոցի առանձնահատկությունները, խորացված ուսուցմամբ առարկաների ցանկում կատարում է փոփոխություններ՝ տվյալ հոսքի խորացված ուսուցման առարկաներին ավելացնելով նոր առարկա(ներ)՝ Ավագ դպրոցի առաջարկության և հաստատված առարկայական ծրագրի(երի) առկայության դեպքում:
- 5) Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչն ընդգրկում է ընդհանուր հանրակրթական և հոսքային ուսուցման առարկաները (արհեստագործական հոսքում՝ մասնագիտական), հոսքային ուսուցման բովանդակությունը լրացնող ընտրովի (լրացուցիչ) առարկաները, դասընթացները և դրանց ուսուցման համար ըստ դասարանների նախատեսված ժամաքանակները: Այս բաղադրիչը տնօրինում է դպրոցը՝ ղեկավարվելով հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող առանձին գործող ավագ դպրոցի Օրինակելի ուսումնական պլաններով և Նախարարության կողմից հաստատված լրացուցիչ առարկայացանկով:
- 6) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով:
- 7) 10-12-րդ դասարաններում Ավագ դպրոցն Ուսումնական պլանների հիման վրա ընդհանուր հանրակրթական, հոսքային և դպրոցական բաղադրիչների տնօրինմամբ մշակում է յուրաքանչյուր հոսքի՝ տվյալ ուստարվա ենթահոսքերի իր ուսումնական պլանները: Ենթահոսքերի ուսումնական պլանները կազմելիս դպրոցն ընդհանուր հանրակրթական և հոսքային բաղադրիչներով նախատեսված ժամաքանակի բաշխումից հետո մնացած ժամաքանակը հատկացնում է դպրոցական բաղադրիչին:
- 8) Ընդհանուր հանրակրթական, հոսքային և դպրոցական բաղադրիչները ֆինանսավորվում են պետական բյուջեից:
- 9) 10-11-րդ դասարաններում և 12-րդ դասարանի առաջին կիսամյակում շաբաթական ուսումնական պարտադիր բեռնվածությունը բոլոր հոսքերում սահմանվում է 34 դասաժամ:

54. Դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգը հոսքային ուսուցմամբ դասարաններում

1) Հաստատության 10-12-րդ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը տրամադրվում է Նախարարության կողմից հաստատված լրացուցիչ առարկայացանկի, ինչպես նաև տվյալ հոսքային ուսուցմամբ դասարանի ընդհանուր հանրակրթական և հոսքային ուսուցման բաղադրիչների առարկաներին, դասընթացներին:

2) Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների համար կարող է երաշխավորվել լրացուցիչ հետևյալ՝ «Գրաբար» (11-րդ դասարան), «Արտասահմանյան գրականություն» (11-րդ դասարան), «Բանահյուսություն» (հին և միջնադարյան շրջան, 11-րդ դասարան), «Ճարտասանություն» (11-րդ դասարան), «Արևմտահայերեն» (10-րդ կամ 11-րդ դասարան), «Պետության և իրավունքի հիմունքներ» (11-րդ դասարան), «Հայկական հարցի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Հնագիտություն» (10-րդ դասարան), «Ազգագրություն» (10-րդ դասարան), «Հայաստանի հարակից երկրների պատմություն» (11-րդ դասարան), «Կրոնի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Արվեստի պատմություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Հայոց եկեղեցու պատմություն» (բնագիտամաթեմատիկական հոսք, 10-11-րդ դասարաններ), «Քրիստոնեական բարոյագիտություն» (12-րդ դասարան), «Բարոյագիտություն» (10-րդ դասարան), «Տրամաբանություն» (11-րդ դասարան), «Թվային համակարգեր» (10-րդ դասարան), «Երկրաչափության հիմունքներ» (12-րդ դասարան), «Դիսկրետ մաթեմատիկայի տարրեր» (11-րդ դասարան), «Աստղագիտություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Ռեալիտեի էկտրոնիկա» (11-րդ դասարան), «Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմունքներ» (10-11-րդ դասարաններ), «Էկոլոգիայի և կայուն զարգացման հիմունքներ» (10-11-րդ դասարաններ), «Կիրառական քիմիա» (11-րդ դասարան), «Գիտական ճանաչողության հիմունքներ» (11-րդ դասարան), «Բնական գիտությունները և մաթեմատիկան» (10-րդ դասարան), «Բնագիտական մտքի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Երկրագիտություն» (ուսումնասիրվող օտար լեզվով), «Քերականություն և բառագիտություն» (ուսումնասիրվող օտար լեզվով), «Գրականություն» (ուսումնասիրվող օտար լեզվով), «Մասնագիտական կողմնորոշում» (10-րդ կամ 11-րդ դասարան), «Տնտեսագիտություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Ձեռնարկատիրական կրթություն» (10-11-րդ դասարաններ) առարկաների ուսուցումը՝ դրանց առարկայական ծրագրերը Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո:

3) Հաստատությունը կարող է ներդնել նաև նոր առարկաներ (դասընթացներ)՝ դրանց ծրագրերը Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո:

55. Օտար լեզվի ընտրության կարգ.

- 1) Ավագ դպրոցի և միջնակարգ դպրոցի 10-12-րդ դասարաններում դասավանդվում է առնվազն երկու օտար լեզու (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, ինչպես նաև որևէ այլ լեզու):
- 2) Հաստատության ընտրությամբ երկրորդ կամ, առկայության դեպքում՝ երրորդ օտար լեզու կարելի է դասավանդել Նախարարության կողմից հաստատված համապատասխան առարկայական չափորոշիչներով և ծրագրերով (շաբաթական 2 ժամ), ուսումնական գրականության և ուսուցման համար անհրաժեշտ այլ պայմանների առկայության դեպքում:
- 3) Ավագ դպրոցը դասավանդվող օտար լեզուն կարող է փոխարինել այլ օտար լեզվով՝ Նախարարության որոշմամբ: Նախարարությունը քննարկում է Ավագ դպրոցի մանկավարժական խորհրդի առաջարկությունը օտար լեզվի փոխարինման վերաբերյալ և կայացնում համապատասխան որոշում:
- 4) Նոր հիմնադրված Ավագ դպրոցում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզուն հաստատության մանկավարժական խորհրդի առաջարկությամբ որոշում է Նախարարությունը:

4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2023-2024 ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐ

Աղյուսակ 1

Հաստատության 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը								
	I	III	IV	VI	VIII	IX	X	XI	XII
Մայրենի	7	8	8	6	-	-	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Գրականություն	-	-	-	-	3	3	-	-	-
Հայ գրականություն	-	-	-	-	-	-	2	2	3
Ռուսաց լեզու	-	2	3	3	3	3	2	2	2
Օտար լեզու	-	2	2	2	2	2	2	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	4	5	-	-	-	-	-
Երաժշտություն	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-
Կերպարվեստ	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	2	-	2	1	1
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Հայոց պատմություն	-	-	-	1,5	1,5	1,5	2	2	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	1	1	1	1	1	1

Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	1	1	1	1	1	-
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	1	1	2	2	2
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	3	3	2,5	2,5	2,5
Երկրաչափություն	-	-	-	-	2	2	1,5	1,5	1,5
Ինֆորմատիկա	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	2	2	2	2	3
Քիմիա	-	-	-	-	2	2	2	2	1
Կենսաբանություն	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Տեխնոլոգիա	2	1	1	1	-	-	-	-	-
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	2	3	3	3	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	2	2	2,5	2,5	2,5	3	4	5,5
Ընդամենը	20	26	28	31	35	35	34	34	34

Աղյուսակ 2

Ռուսերենի խորացված ուսուցմամբ 1-ին, 3-4-րդ, 6-րդ, 8-9-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը					
	I	III	IV	VI	VIII	IX
Մայրենի	7	8	8	6	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	2	2
Գրականություն	-	-	-	-	3	3
Ռուսաց լեզու	-	4	4	4	4	4
Օտար լեզու	-	2	2	2	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	4	5	-	-
Երաժշտություն	2	1	1	0,5	-	-
Կերպարվեստ	2	1	1	0,5	-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	1	2	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	2	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	1	1	1
Հայոց պատմություն	-	-	-	1,5	1,5	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	1	1	1
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-	-
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	3	3

Երկրաչափություն	-	-	-	-	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	-	1	1	1
ԹԳՀԳ	-	-	-	-	-	-
Ֆիզիկա	-	-	-	-	2	2
Քիմիա	-	-	-	-	2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	2	2
Տեխնոլոգիա	2	1	1	1	-	-
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	2	3	3	3
Շախմատ	-	2	2	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	1	1,5	1,5	1,5
Ընդամենը	20	26	28	31	35	35

Աղյուսակ 3

Ռուսերենով ուսուցմամբ միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի 1-ին, 3-4-րդ, 6-րդ, 8-12-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	I	III	IV	VI	VIII	IX	X	XI	XII	
Ռուսաց լեզու	4	6	8	3	3	2,5	3	3	3	
Ռուս գրականություն	-	-	-	2	2	2	3	3	3	
Մայրենի (հայերեն)	3	5	4	5	-	-	-	-	-	
Հայոց լեզու	-	-	-	-	2	2	2	2	2	
Գրականություն	-	-	-	-	3	3	-	-	-	
Հայ գրականություն	-	-	-	-	-	-	2	2	2	
Օտար լեզու	-	2	2	2	2	2	2	2	2	
Մաթեմատիկա	4	5	4	5	-	-	-	-	-	
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	3	3	2,5	2,5	2,5	
Երկրաչափություն	-	-	-	-	2	2	1,5	1,5	1,5	
Ես և շրջակա աշխարհը	-	1	2	-	-	-	-	-	-	
Բնագիտություն	-	-	-	2	-	-	-	-	-	
Երաժշտություն	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-	
Տեխնոլոգիա	2	1	1	1	-	-	-	-	-	
Կերպարվեստ	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-	
Հայաստանի աշխարհ.	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	2	-	1,5	1	1	
Հայոց պատմություն	-	-	-	1,5	1,5	1,5	2	2	2	
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	1	1	1	1,5	1	1	
Հայոց եկեղեցու պատմ.	-	-	-	1	1	1	-	-	-	

Հասարակագիտություն	-	-	-	-	1	1	1	1.5	2
Ֆիզիկա	-	-	-	-	2	2	3	3	3
Քիմիա	-	-	-	-	2	2	2	2	1
Կենսաբանություն	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	-	1	1	1	1	1	1
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	2	3	3	3	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	1	1,5	0,5	1	-	0,5	2,5
Ընդամենը	20	26	28	31	35	35	34	34	34

Աղյուսակ 4

**Ազգային փոքրամասնությունների միջնակարգ հանրակրթական
դպրոցի 1-ին, 3-4-րդ, 6-րդ, 8-12-րդ դասարանների
2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	I	III	IV	VI	VIII	IX	X	XI	XII	
Հայոց լեզու	3	5	4	5	2	3	2	2	2	
Գրականություն	-	-	-	-	3	2	-	-	-	
Հայ գրականություն	-	-	-	-	-	-	2	3	3	
Օտար լեզու	-	2	2	2	2	2	2	2	2	
Մայրենի լեզու և գրակ.	4	4	4	3	3	3	3	3	3	
Ռուսաց լեզու	-	2	3	3	2	3	2	2	2	
Մաթեմատիկա	4	5	4	5	-	-	-	-	-	
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	3	3	2,5	2,5	2,5	
Երկրաչափություն	-	-	-	-	2	2	1,5	1,5	1,5	
Ես և շրջակա աշխարհը	-	1	2	-	-	-	-	-	-	
Բնագիտություն	-	-	-	2	-	-	-	-	-	
Երաժշտություն	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-	
Տեխնոլոգիա	2	1	1	1	-	-	-	-	-	
Կերպարվեստ	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-	
Հայաստանի աշխարհ.	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	1,5	-	1	1	1	
Հայոց պատմություն	-	-	-	1,5	1,5	1,5	2	2	2	
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	1	1	1	2	1	1	
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	1	1	2	2	2	
Ֆիզիկա	-	-	-	-	2	2	3	3	3	
Քիմիա	-	-	-	-	2	2	2	2	1	

Կենսաբանություն	-	-	-	-	2	2	2	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	-	1	1	1	1	1	1
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	2	3	3	3	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	2	1,5	2	0,5	-	-	2,5
Ընդամենը	20	26	28	31	35	35	34	34	34

Աղյուսակ 5

Ռուսերենով ուսուցմամբ և ասորերենի ուսումնասիրմամբ 1-ին, 3-4-րդ, 6-րդ, 8-12-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	I	III	IV	VI	VIII	IX	X	XI	XII	
Ռուսաց լեզու	2	4	6	3	2	2	2	2	2	
Ռուս գրականություն	-	-	-	2	2	2	3	2	2	
Ասորերեն լեզու	2	3	3	2	2	2	2	2	2	
Ասորերեն գրականություն	-	-	-	1	1	1	1	1	1	
Մայրենի (հայերեն)	3	5	4	5	-	-	-	-	-	
Հայոց լեզու	-	-	-	-	2	2	2	2	2	
Գրականություն	-	-	-	-	2	3	-	-	-	
Հայ գրականություն	-	-	-	-	-	-	2	2	2	
Օտար լեզու	-	2	2	2	2	2	2	2	2	
Մաթեմատիկա	4	4	4	5	-	-	-	-	-	
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	3	3	2,5	2,5	2,5	
Երկրաչափություն	-	-	-	-	2	2	1,5	1,5	1,5	
Ես և շրջակա աշխարհը	-	1	2	-	-	-	-	-	-	
Բնագիտություն	-	-	-	2	-	-	-	-	-	
Երաժշտություն	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-	
Տեխնոլոգիա	2	1	1	1	-	-	-	-	-	
Կերպարվեստ	2	1	1	0,5	-	-	-	-	-	
Հայաստանի աշխարհ.	-	-	-	-	-	2	-	-	-	
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	2	-	1,5	1	1	
Հայոց պատմություն	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	
Համաշխարհային պատմ.	-	-	-	1	1	1	1,5	1	1	
Հայոց եկեղեցու պատմ.	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	-	-	
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	1	1	1	2	2	
Ֆիզիկա	-	-	-	-	2	2	2,5	3	3	
Քիմիա	-	-	-	-	2	2	1,5	2	1	
Կենսաբանություն	-	-	-	-	2	2	1,5	2	2	
Ինֆորմատիկա	-	-	-	1	1	1	1	1	1	
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1	1	1	1	
Ֆիզկուլտուրա	3	2	2	3	3	3	3	3	1,5	

Շախմատ	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,5
Ընդամենը	20	26	28	32	35	36	34	34	34

Աղյուսակ 6

Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցման 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Մայրենի	5	4,5	4,5	4,5	4,5	4	-	-	-	-	-	-
Հայոց լեզու և գրակ.	-	-	-	-	-	-	3,5	2,5	3	2,5	2	2
Ռուսաց լեզու	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Օտար լեզու	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ես և շրջակա աշխարհը	-	0,5	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Մաթեմատիկա	2	3	2	2	2	2	2	3	2,5	2,5	2	2
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	0,5	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	1	1
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Բնություն	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,5	-	-
Ընդամենը	7	9	9	9	9	10	11	11	11	11	10	10

Առաջին և երկրորդ աստիճանի հանրակրթական հիմնական պետական ծրագրեր իրականացնող մասնագիտացված ուսումնական հաստատության 1-ին, 3-4-րդ, 6-րդ, 8-9-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը					
	I	III	IV	VI	VIII	IX
Մայրենի	7	8	8	6	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	2	2
Գրականություն	-	-	-	-	3	3
Ռուսաց լեզու	-	2	3	3	3	3
Օտար լեզու	-	2	2	2	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	4	5	-	-
Երաժշտություն	2	1	1	0.5	-	-
Կերպարվեստ	2	1	1	0.5	-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	1	2	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	2	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	2
Հայոց պատմություն	-	-	-	1,5	1,5	1,5
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	1	1	1
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	1	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	-	1	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	2	2
Քիմիա	-	-	-	-	2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	2	2
Տեխնոլոգիա	2	1	1	1	-	-
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	2	3	3	3
Շախմատ	-	2	2	-	-	-
Ընդամենը (պետական բաղադրիչ)	20	24	26	28,5	32,5	32,5
Դպրոցական (մասնագիտական) բաղադրիչ (ըստ կրթական աստիճանների)	13		13			

**Երրորդ աստիճանի հանրակրթական հիմնական պետական ծրագրեր իրականացնող
մասնագիտացված ուսումնական հաստատության 10-12-րդ դասարանների
2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը		
	X	XI	XII
Հայոց լեզու	2	2	2
Հայ գրականություն	2	2	2
Հայոց պատմություն	2	2	2
Օտար լեզու-1 (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և այլն)	2	2	2
Օտար լեզու-2 (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և այլն)	2	2	2
Հասարակագիտություն	2	1	1
Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	3	3	3
Բնագիտական առարկա	1	1	1
Բնագիտական առարկա	1	1	-
Բնագիտական առարկա	1	-	-
Բնագիտական առարկա	1	-	-
Ինֆորմատիկա	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	3	1,5
ՆԶՊ	1	1	-
Ընդամենը (պետական բաղադրիչ)	24	21	17,5
Դպրոցական (մասնագիտական) բաղադրիչ (ըստ կրթական աստիճանների)	52,5		

Տեսողության խանգարումներ ունեցող սովորողների հանրակրթական հատուկ ուսումնական հաստատության 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	Նախ. խումբ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	4	7		8	8		6	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Գրականություն	-	-	-	-	-	-	-		3	3
Ռուսաց լեզու	-	-		2	3		3		3	3
Օտար լեզու	-	-	-	2	2		2		2	2
Մաթեմատիկա	3	4		4	4		5	-	-	-
Երաժշտություն	4	2		1	1		0,5		-	-
Կերպարվեստ	2	2		1	1		0,5		-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	-		1	2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնություն	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-		1		2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	-	1		1	1
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	-	1,5		1,5	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-		1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-	-		3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-	-		2	2
ԹԳՀԳ	-	-		-	-		-		-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Տեխնոլոգիա	2	2		1	1		1		-	-
Անվտ. կենսագործունեութ.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	3		2	2		3		3	3
Շախմատ	-	-		2	2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-		2	2		2,5		2,5	2,5
Ընդամենը	18	20	26	26	28	30	31	35	35	35
Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներ	6	6	6	6	6	4	4	4	4	4

**Լսողության խանգարումներ ունեցող սովորողների հատուկ հանրակրթական
հաստատության 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան
(չլսող սովորողների դասարաններ)**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	Նախ. խումբ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	5	7		9	8		10	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-	-		5	5
Գրականություն	-	-	-	-	-	-	-		4	4
Առարկ. գործնական ուսուցում	2	2		2	4	-	-	-	-	-
Ռուսաց լեզու	-	-		2	2		2		2	-
Ժեստերի լեզու	1	1		1	1		1		1	1
Մաթեմատիկա	4	4		4	4		5	-	-	-
Ռիթմիկա	2	1		1	1		0,5		-	-
Կերպարվեստ	-	-		1	1		0,5		-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	1	1		1	2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնություն	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	1		2	-
Հայաստանի աշխարհագր.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	-	1		1	1
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	-	1,5		1,5	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-	-		3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-	-		2	2
ԹԳՀԳ	-	-		-	-		-		-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Տեխնոլոգիա	-	-	-	-	-		1	-	-	-
Անվտանգ կենսագործ.	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	3		2	2		3		3	3
Շախմատ	-	-		2	2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	1		1	1		0,5		0,5	2,5
Ընդամենը	18	20	26	26	28	30	31	35	35	35
Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներ	20	18	18	18	18	18	6	6	6	4

**Լսողության խանգարումներ ունեցող սովորողների հատուկ հանրակրթական
հաստատության 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան
(թույլ լսող սովորողների դասարաններ)**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	Նախ. խումբ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	5	7		9	8		8	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-	-		3	4
Գրականություն	-	-	-	-	-	-	-		3	3
Առարկայական գործ. ուսուց.	2	2		2	2	-	-	-	-	-
Ռուսաց լեզու	-	-		2	2		2		2	2
Անգլերեն	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Ժեստերի լեզու	-	-	-	-	1		1		1	1
Մաթեմատիկա	4	4		4	5		5	-	-	-
Երաժշտություն (Ռիթմիկա)	2	1		1	1		0,5		-	-
Կերպարվեստ	1	2		1	1		0,5		-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	1	1		1	1	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնություն	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	1		2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	-	1		1	1
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	-	1,5		1,5	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-	-		3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-	-		2	2
ԹԳՀԳ	-	-		-	-		-		-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	-		2	2
Տեխնոլոգիա	-	-	-	-	-		1	-	-	-
Անվտանգ կենսագործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	3		2	2		3		3	3
Շախմատ	-	-		2	2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-		-	3		2,5		3,5	2,5
Ընդամենը	18	20	26	26	28	30	31	35	35	35
Զարգացնող, հատուկ մանկ. պարապմունքներ	20	18	18	18	18	18	6	6	6	4

**Ինտելեկտուալ (մտավոր) 1-ին աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների
դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	7		8	8		6	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-		2	2
Գրականություն	-	-	-	-	-	-		3	3
Ռուսաց լեզու	-		2	3		3		3	3
Օտար լեզու	-	-	2	2		2		2	2
Մաթեմատիկա	4		4	4		5	-	-	-
Երաժշտություն	2		1	1		0,5		-	-
Կերպարվեստ	2		1	1		0,5		-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-		1	2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնություն	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	1		2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	1,5		1,5	1,5
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	1		1	1
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-		3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-		2	2
ԹԳՀԳ	-		-	-		-		-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-		2	2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-		2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-		2	2
Տեխնոլոգիա	2		1	1		1		-	-
Անվտանգ կենսագործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3		2	2		3		3	3
Շախմատ	-		2	2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-		2	2		2,5		2,5	2,5
Ընդամենը	20	26	26	28	29	31	34	35	35
Անհատական բաղադրիչ (ընտրովի)	-	3	-	-	1	-	2	-	-

Ինտելեկտուալ (մտավոր) 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների հանրակրթական հատուկ (օժանդակ) ուսումնական հաստատության (դասարանների) 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Լեզու և ընթերցանություն	7	8	8	8	8	7	8	7	7
Մաթեմատիկա	4	4	4	4	5	5	5	5	5
Ես և շրջակա աշխարհը	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Երաժշտություն	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Կերպարվեստ	1	1	2	2	1	1	1	2	2
Տեխնոլոգիա (Ձեռքի աշխատանք)	1	2	2	3	1	3	5	6	6
Բնագիտություն	-	-	-	-	4	4	4	4	4
Հայրենագիտություն	-	-	-	-	4	4	4	4	4
Ֆիզկուլտուրա	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Դպրոցական բաղադրիչ	1	3	4	4	-	-	-	-	-
Ընդամենը	20	24	26	27	29	31	34	35	35

**Հակասոցիալական վարք ունեցող սովորողների
հանրակրթական հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության
2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	8	7	6	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	2	2	2
Գրականություն	-	-	-	3	3	3
Ռուսաց լեզու	3	2	3	2	3	3
Օտար լեզու	2	3	2	3	2	2
Մաթեմատիկա	4	5	5	-	-	-
Երաժշտություն	1	1	0,5	0,5	-	-
Կերպարվեստ	1	1	0,5	0,5	-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	2	-	-	-	-
Բնություն	-	2	-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	1	2	2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1	2	1	1
Հայոց պատմություն	-	-	1,5	3	1,5	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	1	-	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	1	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	3	3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	2	2	2
ԹԳՀԳ	-	1	-	1	-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	1	-	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	2	2	2
Քիմիա	-	-	-	2	2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	2	2	2
Տեխնոլոգիա	1	1	1	1	-	-
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	2	2	3	2	3	3
Շախմատ	2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	2	3	2,5	1	2,5	2,5
Ընդամենը	28	30	31	35	35	35

Ինտելեկտուալ (մտավոր) 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների արհեստագործական հատուկ խմբերի 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը		
	X	XI	XII
Հայոց լեզու, գրականություն	3	3	3
Մաթեմատիկա	3	3	3
Ռուսաց լեզու	1	1	1
Սոցիալ-կենցաղային հմտություններ	2	1	1
Պատմություն	2	2	1
Բնագիտություն	2	2	2
Ֆիզկուլտուրա	3	3	3
Առողջ ապրելակերպ	-	2	2
Հասարակագիտություն	1	1	1
Տեխնոլոգիա	17	16	17
Ընդամենը	34	34	34

Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների անհատական ուսուցման 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Լեզու և ընթերցանություն	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Մաթեմատիկա	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ես և շրջակա աշխարհը	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Տեխնոլոգիա (Ձեռքի աշխատանք)	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Բնագիտություն	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Հայրենագիտություն	-	-	-	-	1	1	2	2	2	2	2	2
Ընդամենը	7	9	9	9	9	10	11	11	11	11	11	11

56. Սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի աղյուսակների պարզաբանումներ.

1) Ռուսերենով ուսուցմամբ միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի (դասարանի) Ուսումնական պլանի (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 3-ի)՝ «Մայրենի» (հայերեն) առարկայի դասաժամերը 1-ին դասարանի 1-ին կիսամյակում հատկացվում են բանավոր խոսքի զարգացմանը, 2-րդ կիսամյակում՝ տառուսուցմանը:

2) Ռուսերենով ուսուցմամբ և ասորերենի ուսումնասիրմամբ դասարանների Ուսումնական պլանով (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 5-ի)՝

ա. 6-րդ, 8-9-րդ դասարաններում «Հայոց եկեղեցու պատմությանը» լրացուցիչ դասաժամեր չեն հատկացվում:

բ. Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարաններում «Մայրենի» (հայերեն) առարկայի դասաժամերը 1-ին դասարանի 1-ին կիսամյակում հատկացվում են բանավոր խոսքի զարգացմանը, 2-րդ կիսամյակում՝ տառուսուցմանը:

3) Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցման Ուսումնական պլանով (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 6-ի)՝

ա. Ռուսերենով ուսուցման դեպքում ռուսաց լեզվին տրվում են հայերենի (տարրական դպրոցում՝ «Մայրենի», միջին և ավագ դպրոցում՝ «Հայոց լեզու և գրականություն» առարկաների) համար հատկացված դասաժամերը՝ ապահովելով նույն ժամաքանակի սահմաններում նաև ռուս գրականության ուսուցումը, իսկ ռուսերենի համար նախատեսված ժամաքանակը տրվում է հայոց լեզվի ուսուցմանը: 1-ին դասարանում ռուսաց լեզվին հատկացված ժամաքանակից 2 ժամը տրվում է հայերենի (Մայրենի) ուսուցմանը:

բ. Տնային պայմաններում ուսուցում կազմակերպվում է բնակավայրը սպասարկող բուժհիմնարկի փաստաթղթերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության կառավարության՝ 2015 թվականի նոյեմբերի 15-ի N 1330-Ն («Տնային ուսուցման իրավունք վերապահող հիվանդությունների ցանկը սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության՝ 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի N 1506-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին») որոշման պահանջներին համաձայն՝ ըստ Հաստատության ենթակայության, համապատասխան Լիազոր մարմնի գիտությամբ: Տնային ուսուցում կազմակերպվում է վնասվածքների և հիվանդությունների դեպքում, որոնք հանգեցնում են տեղաշարժման սահմանափակման, կամ տնային պայմաններում խնամքի, կամ մեկուսացման կազմակերպման անհրաժեշտության՝ հիվանդության սկզբից 22 և ավելի օր տևողությամբ:

գ. Տնային պայմաններում ուսուցման կազմակերպումն իրականացնում է այն Հաստատությունը, որտեղ հաշվառված է սովորողը:

դ. Տնային պայմաններում ուսուցում կազմակերպող ուսուցիչները վճարվում են դրույքաչափով, եթե ուսուցումը նախատեսվում է ամբողջ ուստարվա համար, մնացած դեպքերում՝ ժամավճարով:

ե. Հիվանդանոցային բժշկական կազմակերպություններում երկարատև (ոչ պակաս, քան 21 օր) բուժվող սովորողների ուսուցումը հանրակրթական ծրագրերին համապատասխան կազմակերպվում է՝ ըստ դասարանների՝ սույն կետի պահանջների պահպանմամբ, տվյալ բուժհաստատությունը սպասարկող ուսումնական հաստատության կողմից՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 6-ի:

5. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՌԱՆՁԻՆ ԳՈՐԾՈՂ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐ

Աղյուսակ 17

Ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի 10-12-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Առարկայախումբ	Առարկա	Շաբաթական ժամերի քանակը		
		X	XI	XII
	Հոսքային բաղադրիչ			
Խորացված ուսուցմամբ առարկաներ ¹	Հայոց լեզու-1	2	2	3
	Հայ գրականություն-1	3	4	5
	Հայոց պատմություն-1	3	5	8
	Համաշխարհային պատմություն-1	3	5	8
	Օտար լեզու-1	3	5	8
	Ռուսաց լեզու-1 (Ռուսաց լեզու, Ռուս գրականություն)	3	5	8
Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչ				
Ընդհանուր հանրակրթական առարկաներ	Հայոց լեզու	2	2	2
	Հայ գրականություն	2	3	3
	Հայոց պատմություն	2	2	2
	Համաշխարհային պատմություն	2	1	1
	Հասարակագիտություն	2	1,5	1
	Օտար լեզու-2	2	2	2
	Ռուսաց լեզու-2	2	2	2
	Հայոց եկեղեցու պատմություն	1	1	-
	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	3	3	3
	Բնագիտական առարկա ²	2	1	1
	Բնագիտական առարկա ²	1	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	-	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	-	-
	Ինֆորմատիկա	1	1	-
	Ֆիզկուլտուրա	3	3	1
	ՆԶՊ	1	1	1
	Դպրոցական բաղադրիչ			
Ընդամենը		34	34	34

57. Ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի 10-12-րդ դասարանների Ուսումնական պլանով տրված նշագրումները.

1) «¹» նշագրումը նշանակում է, որ որպես խորացված ուսուցման առարկաներ՝ սովորողն ընտրում է բերված ցանկից մինչև չորս առարկա:

2) «²» նշագրումը նշանակում է, որ բնագիտական առարկաներ են համարվում «Ֆիզիկան», «Քիմիան», «Կենսաբանությունը» և «Աշխարհագրությունը»:

3) «Օտար լեզու-1» և «Ռուսաց լեզու-1» առարկաներն ընտրելու դեպքում սովորողը չի ուսումնասիրում «Օտար լեզու-2» և «Ռուսաց լեզու-2» առարկաները:

58.Սովորողը խորացված ուսուցմամբ առարկայացանկից (հոսքային բաղադրիչ) ընտրում է որոշակի թվով առարկաներ՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի 57-րդ կետի 1-ին ենթակետի պարզաբանման: Այդ դեպքում սովորողը չի ուսումնասիրում Ուսումնական պլանի ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչում ընդգրկված միևնույն առարկաները:

59.Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների հումանիտար հոսքի որևէ ենթահոսքի առարկաների՝ հոսքային և ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչներով սահմանված ժամաքանակի բաշխումից հետո մնացած ժամաքանակը տրվում է Ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչին:

60. Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը 10-12-րդ դասարաններում բաշխվում է՝ սույն Հավելվածի գլուխ 3-ի կետ 54-ի՝ հոսքային ուսուցմամբ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգի համաձայն՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Ուսումնական պլանով սահմանված շաբաթական ժամաքանակը: Ուսուցումը կազմակերպվում է Նախարարության կողմից հաստատված հոսքային կամ ընդհանուր հանրակրթական առարկաների ծրագրերով՝ ուսուցչի ընտրությամբ:

61. Ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի Ուսումնական պլանով 11-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչում ձևավորված ժամաքանակից 0,5 ժամ կարող է հատկացվել «Հասարակագիտություն» առարկային՝ հանրակրթական դպրոցի ընդհանուր հոսքի համար նախատեսված ծրագրով ուսուցում կազմակերպելու նպատակով:

Ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 10-12-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Առարկայախումբ	Առարկա	Շաբաթական ժամերի քանակը		
		X	XI	XII
Հոսքային բաղադրիչ				
խորացված ուսուցմամբ առարկաներ ¹	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն) -1	7	8	8
	Ֆիզիկա - 1	4	5	8
	Քիմիա - 1	4	5	8
	Կենսաբանություն -1	4	5	8
	Աշխարհագրություն -1	3	5	8
	Ռուսաց լեզու-1 (Ռուսաց լեզու, Ռուս գրականություն)	3	5	8
	Օտար լեզու -1	3	5	8
Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչ				
Ընդհանուր հանրակրթական առարկաներ	Հայոց լեզու	2	2	2
	Հայ գրականություն	2	2	2
	Հայոց պատմություն	2	2	2
	Հասարակագիտություն	2	1,5	1
	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	5	5	5
	Բնագիտական առարկա ²	2	1	1
	Բնագիտական առարկա ²	1	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	-	-
	Ինֆորմատիկա	1	2	1
	Օտար լեզու-2	2	2	2
	Ռուսաց լեզու	1	1	1
	Ֆիզկուլտուրա	3	3	1
	ՆՁՊ	1	1	1
Դպրոցական բաղադրիչ				
Ընդամենը		34	34	34

62. Ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 10-12-րդ դասարանների Ուսումնական պլանով տրված նշագրումները.

1) Աղյուսակ 18-ում «¹» նշագրումը նշանակում է, որ որպես խորացված ուսուցման առարկաներ՝ սովորողն ընտրում է բերված ցանկից մինչև երեք առարկա:

2) «²» նշագրումը նշանակում է, որ բնագիտական առարկաներ են համարվում «Ֆիզիկան», «Քիմիան», «Կենսաբանությունը» և «Աշխարհագրությունը»:

3) «Օտար լեզու-1» առարկան ընտրելու դեպքում սովորողը չի ուսումնասիրում «Օտար լեզու-2» առարկան:

63. Սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 18-ում՝

1) Սովորողը խորացված ուսուցմամբ առարկայացանկից (հոսքային բաղադրիչ) առարկա(ներ) ընտրելու դեպքում չի ուսումնասիրում Ուսումնական պլանի Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչում ընդգրկված միևնույն առարկան(երը):

2) Բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 10-12-րդ դասարանների որևէ ենթահոսքի առարկաների՝ հոսքային և ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչներով սահմանված ժամաքանակի բաշխումից հետո մնացած ժամաքանակը տրվում է Ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչին:

3) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը բաշխվում է՝ սույն Հավելվածի գլուխ 3-ի կետ 54-ի՝ հոսքային ուսուցմամբ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգի համաձայն՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Ուսումնական պլանով սահմանված շաբաթական ժամաքանակը: Ուսուցումը կազմակերպվում է հոսքային և ընդհանուր հանրակրթական առարկաների՝ Նախարարության կողմից հաստատված առարկայական ծրագրերով՝ ուսուցչի ընտրությամբ:

4) 10-12-րդ դասարաններում «Հասարակագիտություն» առարկան ուսումնասիրվում է հանրակրթական դպրոցի հումանիտար և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար նախատեսված ծրագրով:

5) Եթե սովորողը 12-րդ դասարանում չի ուսումնասիրում «Օտար լեզու-1» առարկան, ապա շարունակում է ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչում ընդգրկված «Օտար լեզու-2» և «Բուսաց լեզու» առարկաների համապատասխան ծրագրերի ուսումնասիրությունը:

6) «Համաշխարհային պատմություն» առարկան ավագ դպրոցի մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ կարող է ընդգրկվել սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 18-ի ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի առարկայացանկում և ուսումնասիրվել առարկայի՝ ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար երաշխավորված ծրագրով:

Ավագ դպրոցի արհեստագործական հոսքի 10-12-րդ դասարանների 2023-2024 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Առարկայախումբ	Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը		
		X	XI	XII
Հոսքային բաղադրիչ				
Մասնագիտական դասընթացներ (առարկաներ)¹		9	13	15,5
Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչ				
Ընդհանուր հանրակրթական առարկաներ	Հայոց լեզու	2	2	2
	Հայ գրականություն	2	2	2
	Հայոց պատմություն	2	2	2
	Օտար լեզու	2	2	2
	Ռուսաց լեզու	2	2	2
	Հասարակագիտություն	2	1	1
	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	3	3	3
	Բնագիտական առարկա ²	2	1	1
	Բնագիտական առարկա ²	1	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	-	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	-	-
	Ինֆորմատիկա և SCS	1	1	1
	Ֆիզկուլտուրա	3	3	1,5
	ՆՁՊ	1	1	1
	Դպրոցական բաղադրիչ			
Ընդամենը		34	34	34

64. Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների արհեստագործական հոսքի Ուսումնական պլանով տրված նշագրումները.

1) «¹» նշագրումը նշանակում է, որ մասնագիտական դասընթացներ (առարկաներ) են համարվում դպրոցի կողմից իրականացվող նախամասնագիտական ուսումնական ծրագրերը:

2) «²» նշագրումը նշանակում է, որ բնագիտական առարկաներ են համարվում «Ֆիզիկան», «Քիմիան», «Կենսաբանությունը» և «Աշխարհագրությունը»:

65. Ավագ դպրոցի արհեստագործական հոսքի Ուսումնական պլանով.

1) Մասնագիտական դասընթացների (առարկաների) ժամաքանակը ներառում է նաև պրակտիկ ուսուցման ժամերը:

2) Ուսումնական պլանով 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակի ժամաքանակը տնօրինվում է սույն Հավելվածի գլուխ 2-ի 36-րդ կետով սահմանված կարգով՝ ներառյալ ուսումնական պրակտիկայի կազմակերպումը: Ուսուցումը կազմակերպվում է Նախարարության կողմից հաստատված հոսքային կամ ընդհանուր հանրակրթական առարկաների ծրագրերով՝ ուսուցչի ընտրությամբ:

3) «Համաշխարհային պատմություն» առարկան դպրոցի մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ կարող է ընդգրկվել ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի առարկայացանկում և ուսումնասիրվել առարկայի՝ ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար երաշխավորված ծրագրով (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 19-ի):

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ) ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2024-2025 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ 1-ԻՆ, 4-ՐԴ, 9-ՐԴ, 11-ՐԴ ԵՎ 12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

1. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ, ՀԱՏՈՒԿ) ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԸ ՍԿՍԵԼՈՒ, ԱՎԱՐՏԵԼՈՒ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔՆԵՐԻ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ՏՐՎՈՂ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴՆԵՐԻ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ
1. 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պարապմունքները հանրակրթական հիմնական (ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ) պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների (այսուհետ՝ Հաստատություն) 1-12-րդ դասարաններում սկսվում են 2024 թվականի սեպտեմբերի 2-ին, ավարտվում 2025 թվականի մայիսի 23-ին՝ 5-օրյա աշխատանքային շաբաթվա, մայիսի 24-ին՝ 6-օրյա աշխատանքային շաբաթվա դեպքում՝ ապահովվելով առնվազն 30 ուսումնական շաբաթ՝ առաջին, 32՝ երկրորդ և 34՝ երրորդից տասներկուերորդ դասարանների համար:
2. 2024-2025 ուսումնական տարում՝
- 1) Ուսումնական պարապմունքների ընթացքում 3-12-րդ դասարանների սովորողներին տրվում են արձակուրդներ՝ աշնանային՝ 2024 թվականի հոկտեմբերի 21-ից 27-ը ներառյալ, ձմեռային՝ 2024 թվականի դեկտեմբերի 23-ից 2025 թվականի հունվարի 5-ը ներառյալ, գարնանային՝ 2025 թվականի մարտի 24-ից 30-ը ներառյալ:
 - 2) Առաջին դասարանցիների աշնանային արձակուրդները տրվում են 2024 թվականի հոկտեմբերի 14-ից 27-ը ներառյալ, ձմեռայինը՝ 2024 թվականի դեկտեմբերի 23-ից 2025 թվականի հունվարի 19-ը ներառյալ, գարնանայինը՝ 2025 թվականի մարտի 17-ից 30-ը ներառյալ:

3) Երկրորդ դասարանցիների աշնանային արձակուրդները տրվում են 2024 թվականի հոկտեմբերի 21-ից 27-ը ներառյալ, ձմեռայինը՝ 2024 թվականի դեկտեմբերի 23-ից 2025 թվականի հունվարի 19-ը ներառյալ և գարնանայինը՝ 2025 թվականի մարտի 24-ից 30-ը ներառյալ:

3. Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության (այսուհետ՝ Նախարարություն), լիազոր մարմնի՝ այդ թվում Երևանի քաղաքապետարանի (այսուհետ՝ Լիազոր մարմին) ենթակայության հաստատությունների համար արձակուրդների ժամկետներում Լիազոր մարմնի կողմից կարող են կատարվել փոփոխություններ՝ Հաստատության հիմնավոր առաջարկությամբ: Լիազոր մարմինը (մարզպետը, Երևանի քաղաքապետը) նախատեսվող փոփոխություններն արձակուրդն սկսվելուց առնվազն 5 աշխատանքային օր առաջ գրավոր եղանակով համաձայնեցնում է Նախարարության հետ:

4. Հաստատությունն անհաղթահարելի ուժի առաջացման դեպքում (եղանակային անբարենպաստ պայմաններ, սուր վարակիչ հիվանդությունների տարածում, տարերային աղետ և այլն) կարող է հանրակրթական հիմնական կրթական ծրագիրը իրականացնել հեռավար ձևով՝ ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի՝ 2020 թվականի մայիսի 20-ի N 09-Ն հրամանի համաձայն:

5. Նախարարությունն անհաղթահարելի ուժի առաջացման դեպքում (եղանակային անբարենպաստ պայմաններ, սուր վարակիչ հիվանդությունների տարածում, տարերային աղետ և այլն) կարող է սահմանել լրացուցիչ արձակուրդ՝ կատարելով փոփոխություններ ուսումնական պարապմունքների և սովորողների համար սահմանված արձակուրդների ժամանակացույցներում: Սույն փոփոխությունները կարող է կատարել նաև Հաստատությունը՝ բաց թողնված ժամերը մինչև ուսումնական պարապմունքների ավարտը լրացնելու կամ ուսումնական պարապմունքները հեռավար եղանակով կազմակերպելու, ըստ Հաստատության ենթակայության, Լիազոր մարմնին 1-օրյա ժամկետում գրավոր տեղեկացնելու պայմանով:

6. Անհաղթահարելի ուժի առաջացման դեպքում Հաստատության դիմումի հիման վրա Լիազոր մարմինը (մարզպետը, Երևանի քաղաքապետը) կարող է սահմանել լրացուցիչ արձակուրդ՝ այդ մասին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնելով Նախարարությանը:

7. Նախարարության ենթակայության հաստատություններում արձակուրդների ժամկետների փոփոխությունները, ինչպես նաև Հաստատության կողմից լրացուցիչ արձակուրդի նախատեսումը կատարվում է Հաստատության նախաձեռնությամբ, Նախարարության համաձայնությամբ:

8. Ոչ պետական ուսումնական հաստատությունում արձակուրդների տևողությունը և ժամկետները, ինչպես նաև դրանցում կատարվող փոփոխությունները սահմանում է հիմնադիրը՝ այդ մասին 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում գրավոր տեղեկացնելով Նախարարությանը:

2. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ (ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ, ՀԱՏՈՒԿ) ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

9. Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող հանրակրթական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ Հաստատություն) օրինակելի ուսումնական պլաններն (այսուհետ՝ Ուսումնական պլան) ունեն երկու՝ պետական, դպրոցական (մասնագիտացված դպրոցներում՝ մասնագիտական, հատուկ դպրոցներում՝ զարգացնող, հատուկ մանկավարժական) բաղադրիչ: Պետական և դպրոցական (մասնագիտացված դպրոցներում՝ մասնագիտական, հատուկ դպրոցներում՝ զարգացնող, հատուկ մանկավարժական) բաղադրիչները պարտադիր են: Հաստատությունը Ուսումնական պլանի հիման վրա դպրոցական բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակի տնօրինմամբ հաստատում է տվյալ ուսումնական տարվա իր ուսումնական պլանը:

10. Մասնագիտացված դպրոցի Ուսումնական պլանը կազմվում է վերջինիս կողմից իրականացվող մասնագիտացված ծրագրերի (ռազմագիտության, սպորտի, արվեստների, արհեստների, գիտության որևէ բնագավառի) հիման վրա:

11. Հաստատության Ուսումնական պլանը սահմանում է միջնակարգ կրթության բովանդակության կառուցվածքը, հանրակրթական ուսումնական առարկաներին հատկացվող շաբաթական ժամաքանակները՝ ըստ բաղադրիչների և հանրակրթական պետական ծրագրի նորմատիվային ծավալը (սովորողների շաբաթական ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը)՝ ըստ դասարանների:

12. Պետական բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակում փոփոխություն կարող է կատարվել Նախարարության համաձայնությամբ՝ ուսումնական տարվա սկզբից առնվազն 1 ամիս առաջ՝

- 1) արտակարգ ընդունակություններ ունեցող սովորողների ուսուցումն առավել բարենպաստ պայմաններում կազմակերպելու համար,
 - 2) բազմահամակազմ կամ թերբեռնված դասարանների առկայության դեպքում,
 - 3) Նախարարության կողմից տվյալ Հաստատության համար երաշխավորված այլընտրանքային ծրագրերով ու մեթոդներով ուսուցում իրականացնելու դեպքում:
13. Հաստատության 2-րդ, 3-րդ, 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ և 10-րդ դասարաններում ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է Հանրակրթության պետական չափորոշչի («Կառավարության 2021 թվականի փետրվարի 4-ի N 136-Ն որոշում) և առարկայական նոր չափորոշիչների ու ծրագրերի պահանջների հիման վրա:
14. Հաստատությունում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթությունը կազմակերպվում է Հաստատության կողմից հաստատված ուսումնական պլանների հիման վրա՝ յուրաքանչյուր սովորողի համար, կազմելով անհատական ուսուցման պլան (ԱՈԻՊ):
15. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների (բացառությամբ ինտելեկտուալ (մտավոր) հետամնացություն ունեցող սովորողների), ինչպես նաև տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցումն իրականացվում է՝
- 1) «Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցման ուսումնական պլան»-ով՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 6-ի:
 - 2) Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող ինտելեկտուալ (մտավոր) 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների ուսուցումը իրականացվում է «Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների անհատական ուսուցման ուսումնական պլան»-ով՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 16-ի:
16. Հաստատության ուսումնական պլանի պետական պարտադիր և դպրոցական բաղադրիչներն ուղղված են Հանրակրթության պետական չափորոշչով, առարկայական չափորոշիչներով և ծրագրերով ամրագրված գիտելիքների, հմտությունների, դիրքորոշման և արժեքների ձևավորմանը:

17. Հաստատությունում 4-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ, 10-րդ, 11-րդ, 12-րդ դասարաններում և 5-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում գործում է սովորողների միավորային գնահատման 10-միավորային սանդղակ:
18. 1-ին դասարանում սովորողներին ընթացիկ և ամփոփիչ գնահատականներ չեն նշանակվում. ընթացիկ գնահատումը կատարվում է բնութագրման միջոցով (ձևավորող գնահատում): Տարեկան ամփոփիչ գնահատման նպատակով կազմվում է յուրաքանչյուր սովորողի կրթական զարգացման բնութագիրը:
19. Գիտելիքների ստուգումների, հիմնական և միջնակարգ կրթության ավարտական և պետական ավարտական քննությունների ժամանակ կիրառվող գնահատման այլ սանդղակները բերվում են գնահատման 10 կամ 20-միավորային գրանցման:
20. Ուսումնական տարին բաժանվում է կիսամյակների: Սովորողների ընթացիկ գնահատականների հիման վրա ձևավորվում են կիսամյակային, իսկ կիսամյակային գնահատականների հիման վրա՝ տարեկան գնահատականները՝ բացառությամբ սույն Հավելվածի գլուխ 2-ի 18-րդ կետով նախատեսված դեպքի:
21. Սովորողների ընթացիկ գնահատումն իրականացվում է բանավոր հարցման, գործնական աշխատանքի, թեմատիկ աշխատանքի, ուսումնական նախագծի ձևերով: Թեմատիկ աշխատանքներն իրականացվում են գրավոր կամ բանավոր, բանավորի դեպքում՝ աշխատանքի վերաբերյալ կազմելով արձանագրություն: Բանավոր հարցումների, գործնական աշխատանքների, թեմատիկ աշխատանքների նվազագույն թիվը կիսամյակի ընթացքում սահմանում է Հաստատությունը՝ մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ, առաջնորդվելով Նախարարության կողմից հաստատված առարկայի ծրագրով, գնահատման մեթոդաբանությամբ և մեթոդական ցուցումներով:
22. Ինտելեկտուալ (մտավոր) հետամնացություն ունեցող սովորողների գիտելիքների ստուգումը կատարվում է՝ համաձայն անհատական ուսուցման պլանի (ԱՈւՊ):
23. Հաստատությունում խմբային ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձևը դասն է: Դասի (մեկ ակադեմիական դասաժամի) տևողությունը 45 րոպե է: Դասերի սկիզբը և դասամիջոցների տևողությունը սահմանում է ուսումնական հաստատությունը՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի՝ 2017 թվականի մարտի 28-ի N 12-Ն հրամանի 77-րդ կետի պահանջները:

24. Տարրական դպրոցում յուրաքանչյուր դասաժամի միջնամասում որոշակի ժամանակ հատկացվում է լիցքաթափող և վերականգնող վարժություններին ու խաղերին՝ մեթոդական ցուցումների համաձայն:

25. Դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգ.

1) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է ուսումնական հաստատության կողմից ուսումնական պլանի պետական բաղադրիչով և Հաստատության կողմից սահմանված առարկաներին, որոնց ծրագրերը երաշխավորված են Նախարարության կողմից:

2) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով:

3) Նախարարության կողմից հաստատված ծրագրերով երաշխավորվում է «Կիրառական տնտեսագիտություն» (9-րդ դասարան), «Կյանքի հմտություններ» (2-8-րդ դասարաններ), «Բնապահպանություն» (7-8-րդ կամ 8-9-րդ դասարաններ), «Էկոլոգիա» (8-9-րդ դասարաններ), «Էներգիայի և ռեսուրսների օգտագործում» (7-րդ կամ 8-րդ դասարան), «Ֆերմերային գործ» (11-12-րդ դասարաններ), «Տրամաբանություն» (11-րդ դասարան), «Գրաբար» (7-րդ կամ 8-րդ և 11-րդ դասարաններ), «Հայոց եկեղեցու պատմություն» (2-4-րդ դասարաններ), «Հայկական հարցի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Հոգեբանություն» (7-8-րդ դասարաններ), «Մշակույթի պատմություն» (7-9-րդ դասարաններ), «Տնտեսագիտություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Ձեռնարկատիրական կրթություն» (10-11-րդ դասարաններ) առարկաների ուսուցումը: Նշված առարկաների ուսուցումը այլ դասարաններում Հաստատության կողմից կարող է իրականացվել դրանց առարկայական ծրագրերը Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո: Հաստատությունը կարող է ներդնել նաև նոր առարկաներ (դասընթացներ)՝ դրանց ծրագրերը «Հանրակրթական ուսումնական հաստատության դպրոցական և անհատական բաղադրիչով սահմանված առարկաների ծրագրերի և խմբակների երաշխավորման կարգի» համաձայն՝ ուսումնական տարվա սկզբից առնվազն 1 ամիս առաջ Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո:

4) Հաստատության ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակի բաշխումը կատարվում է մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ՝ ելնելով Հաստատության, դասարանի պատրաստվածությունից, մանկավարժներով, ծրագրերով, դասագրքերով և երաշխավորված լրացուցիչ առարկայացանկի որևէ առարկայի լիարժեք ուսուցման կազմակերպման նպատակով Նախարարության կողմից հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների

համար երաշխավորված այլ ուսումնական գրականությամբ ապահովվածությունից և ուսուցման կազմակերպման համար անհրաժեշտ այլ պայմաններից, ինչպես նաև Նախարարության հանձնարարականներից:

5) Դպրոցական բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակի շրջանակում դասավանդվող առարկայացանկը ամրագրվում է Հաստատության ուսումնական պլանում և դասացուցակում:

26. Սովորողների շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը սահմանում է Հաստատությունը՝ պահպանելով Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարության կողմից սահմանված սանիտարական կանոնները և նորմերը:

27. Ուսումնական պլանի պետական և դպրոցական բաղադրիչները պետական Հաստատություններում ֆինանսավորվում են պետական բյուջեից:

28. Հաստատությունը Ուսումնական պլանի պետական և դպրոցական բաղադրիչներով սահմանված ժամաքանակի տնօրինմամբ հաստատում է տվյալ ուսումնական տարվա իր ուսումնական պլանը:

29. Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական ժամաքանակի տնօրինման կարգ.

3) Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներն անցկացվում են խմբային կամ անհատական պարապմունքների ձևով՝ ելնելով սովորողների կարիքներից: Պարապմունքներն ամրագրվում են դասացուցակում կամ առանձին կարգացուցակում: Անհատական պարապմունքների դեպքում զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներին հատկացվող ժամաքանակը բաշխվում է շաբաթվա օրերի միջև՝ ամրագրվելով Հաստատության տնօրենի հրամանով հաստատված՝ դասացուցակին կից կարգացուցակում:

1) Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական խմբային պարապմունքի միջնամասում որոշակի ժամանակ հատկացվում է լիցքաթափող և վերականգնող վարժություններին ու խաղերին՝ ելնելով սովորողների կարիքներից:

30. Սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի 12-րդ, 13-րդ, 15-րդ աղյուսակներով ներկայացված ուսումնական պլաններով առաջնորդվող հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում՝ յուրաքանչյուր 4 դասարանի համար նախատեսվում է մեկ հատուկ մանկավարժ՝ սովորողի զարգացման առանձնահատկությանը բնորոշ կարիքներին նպատակաուղղված հատուկ մանկավարժական խմբային և անհատական գործընթացի իրականացման, ԱՌԻՊ-ով նախատեսված աշխատանքների ապահովման, ինչպես նաև սովորողների սոցիալական հմտությունների զարգացման նպատակով:

31. Սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի 14-րդ աղյուսակով ներկայացված ուսումնական պլանով առաջնորդվող՝ Հակասոցիալական վարք ունեցող սովորողների հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունում՝ անձի ձևավորման, նրա սոցիալ-հոգեբանական հմտությունների և նախասիրությունների զարգացման նպատակով յուրաքանչյուր դասարանի համար կազմակերպվում է 1 (մեկ) խմբակ: Խմբակները ձևավորվում են ըստ սովորողների նախասիրությունների:

32. Հաստատության դասարանները կազմավորվում են «Հայաստանի Հանրապետության հիմնական ծրագրեր իրականացնող պետական ուսումնական հաստատության դասարանների կազմավորման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության 2018 թվականի օգոստոսի 30-ի N 954-Ն որոշման համաձայն:

33. Լսողության, տեսողության խանգարում ունեցող սովորողների համար հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության տարրական դպրոցում (1-4-րդ դասարաններ) «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» առարկաների դասաժամերին կարելի է դասարանը բաժանել երկու խմբի, եթե դասարանում սովորողների թիվը 12 և ավելի է:

34. Լսողության, տեսողության խանգարում ունեցող սովորողների համար հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության «Հայոց լեզու» (7-9-րդ դասարաններ), «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» (5-9-րդ դասարաններ), «Ինֆորմատիկա» (6-9-րդ դասարաններ՝ համակարգչային դասարանների առկայության դեպքում) առարկաների պարապմունքներին դասարանը բաժանվում է երկու խմբի, եթե դասարանում սովորողների թիվը 15 և ավելի է:

35. Տեսողության, լսողության, հենաշարժողական համակարգի խանգարումներ, մտավոր հետամնացություն ունեցող սովորողների համար հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության «Նախնական զինվորական պատրաստություն» առարկան փոխարինվում է «Անվտանգ կենսագործունեություն» առարկայով:

36. Ուսումնական գործընթացի կազմակերպումը 12-րդ դասարանում.

1) 12-րդ դասարանի առաջին կիսամյակում ուսումնասիրվող հանրակրթական պետական ծրագրի Ուսումնական պլանի նորմատիվային ծավալը սահմանվում է շաբաթական 34 դասաժամ՝ ապահովելով 12-րդ դասարանի ուսումնական պլանով նախատեսված բոլոր առարկաների ուսումնասիրությունը:

2) Հաստատության 12-րդ դասարանի ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների ուսումնասիրությունն ավարտվում է 12-րդ դասարանի առաջին կիսամյակի վերջում՝

կիսամյակային (տարեկան) գնահատականով կամ ամփոփիչ ատեստավորմամբ (ստուգարքով, պետական ավարտական քննությամբ): «Նախնական զինվորական պատրաստություն» (ՆԶՊ) և սովորողի կողմից երկրորդ կիսամյակում ուսումնասիրության համար ընտրված առարկաների ուսումնասիրությունն ավարտվում է 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակի վերջում՝ տարեկան գնահատականով կամ ամփոփիչ ատեստավորմամբ (ստուգարքով, պետական ավարտական քննությամբ):

3) 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում սովորողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածությունը ձևավորվում է պարտադիր ուսումնասիրության «Նախնական զինվորական պատրաստություն» (ՆԶՊ, 1 ժամ) առարկայի և սովորողի ընտրությամբ առնվազն երեք առարկայի ուսումնառության համար հատկացված ժամաքանակից՝ ապահովելով առնվազն 31 դասաժամ:

4) Նորմատիվային 34 դասաժամի և սովորողի ուսումնական պարտադիր բեռնվածության 31 դասաժամի տարբերությունից մնացած 3 դասաժամը տնօրինում է սովորողը:

5) 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում սովորողի կողմից ընտրված առարկաներին Հաստատության ուսումնական պլանով հատկացված ժամաքանակը տրվում է այդ առարկաների ուսումնական նյութի կրկնությանը: Ուսումնական նյութի կրկնությունը ինքնուրույն աշխատանքի միջոցով կարող է իրականացվել հեռավար կրթության տեխնոլոգիաների կիրառմամբ՝ Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի՝ 2020 թվականի մայիսի 20-ի N 09-Ն հրամանով հաստատված «Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում հեռավար (դիստանցիոն) կրթության կազմակերպման կարգի» համաձայն:

6) 12-րդ դասարանի 2-րդ կիսամյակում ուսումնասիրության համար իրենց կողմից ընտրված ուսումնական առարկաների ցանկը Հաստատության սովորողները ընթացիկ ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակում մինչև դեկտեմբերի 1-ը գրավոր հայտնում են Հաստատության տնօրենին: Միասնական քննություններ հանձնող սովորողները ցանկում ներառում են նաև միասնական քննական առարկաները:

7) Եթե Հաստատության ուսումնական պլանով նախատեսված որևէ առարկա(ներ) դասարանի սովորողներից ոչ մեկը չի ընտրել, ապա այդ առարկային(ներին) ուսումնական պլանով հատկացված ժամաքանակը վերաբաշխվում է տվյալ դասարանի սովորողների կողմից ընտրված ուսումնական առարկաներին, և կազմվում է տվյալ դասարանի 2-րդ կիսամյակի ուսումնական պլանը:

8) Դասարանի ուսումնական պլանին համապատասխան՝ կազմվում է տվյալ դասարանի դասացուցակը:

9) Մեկից ավելի դասարանների առկայության դեպքում կարող են ձևավորվել միևնույն առարկան ուսումնասիրող զուգահեռ դասարանների սովորողներից կազմված ուսումնական խմբեր: Այդ դեպքում տվյալ ուսումնական առարկայից անհրաժեշտ գրանցումները կատարվում են էլեկտրոնային դասամատյանում: Զուգահեռ դասարանների սովորողներից կազմված ուսումնական խմբերում սովորողների թիվը չի կարող գերազանցել 20-ը:

10) 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակում սովորողի կողմից ընտրված առարկաների ուսումնական նյութի կրկնությունը կազմակերպվում է խմբային (դասացուցակին համապատասխան) ուսուցման միջոցով:

11) Սովորողը մասնակցում է միայն իր ընտրած առարկաների ուսումնական պարապմունքներին:

12) Սովորողն իր տնօրինմանը հատկացված 3 ժամը օգտագործում է կրթական այլ ծառայություններ ստանալու նպատակով՝ տվյալ Հաստատությունում կամ այլ հաստատություններում:

37. Օտար լեզվի ընտրության կարգ.

1) Հանրակրթական հիմնական պետական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների երկրորդ դասարանում դասավանդվում է մեկ օտար լեզու, իսկ 3-12-րդ դասարաններում՝ երկու օտար լեզու: Այդ օտար լեզուներն են անգլերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն կամ Նախարարության կողմից երաշխավորված ծրագիր ունեցող այլ լեզուներ:

2) Հաստատության ընտրությամբ երրորդ օտար լեզու կարելի է դասավանդել դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակի հաշվին՝ 5-9-րդ դասարաններում (շաբաթական 1,5 կամ 2 ժամ, 10-12 դասարաններում՝ 2 ժամ) Նախարարության կողմից հաստատված ծրագրերի, ուսումնական գրականության հիման վրա, ուսուցման համար անհրաժեշտ պայմանների առկայության դեպքում:

3) Նախարարության կողմից՝ Հաստատության մանկավարժական խորհրդի և ըստ Հաստատության ենթակայության՝ Լիազոր մարմնի առաջարկությունների հիման վրա, կարող է փոխարինվել Հաստատությունում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզուն (անգլերեն, ռուսերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և այլն) այլ օտար լեզվով, ինչպես նաև որոշվել նոր հիմնադրված Հաստատությունում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզուն:

38. Մասնագիտացված կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունում դասարանները ձևավորվում են Մասնագիտացված դպրոցի կանոնադրության համաձայն:

39.Տարրական դպրոցում «Ռուսաց լեզու» և «Օտար լեզու», միջին դպրոցում և ավագ դասարաններում «Հայոց լեզու», «Ռուսաց լեզու», «Օտար լեզու» և «Ինֆորմատիկա» (8-9-րդ և 11-12-րդ դասարաններ) առարկաների պարապմունքներին դասարանը կարելի է բաժանել երկու խմբի, եթե սովորողների թիվը 20 և ավելի է:

40.Դասարանը նույն կարգով կարելի է բաժանել երկու խմբի նաև Նախարարության երաշխավորած «Գրաբար» (8-րդ, 11-րդ դասարաններ) առարկայի պարապմունքների ժամանակ՝ դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակն այդ առարկային տրամադրելու դեպքում:

41.«Տեխնոլոգիա» առարկայի (5-6-րդ դասարաններ) պարապմունքներին դասարանը բաժանվում է երկու խմբի՝ սովորողների ընտրությամբ՝ անկախ սովորողների թվից: Խմբերում ուսուցումը կազմակերպվում է Նախարարության կողմից հաստատված և յուրաքանչյուր խմբի համար Հաստատության կողմից ընտրված առարկայական ծրագրով:

42.Հաստատությունն իրավասու է վերաբաշխելու առարկայի ուսուցմանը Ուսումնական պլանով հատկացված ժամերը՝ պահպանելով տվյալ առարկայի տարեկան ընդհանուր ժամաքանակը:

43.Հաստատության 8-9-րդ և 11-րդ դասարանում Նախարարության կողմից երաշխավորված ծրագրի և ուսումնական նյութերի հիման վրա դասավանդվում է «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացը, որին յուրաքանչյուր դասարանում տարեկան տրամադրվում է 14 դասաժամ:

1) 8-9-րդ և 11-րդ դասարաններում «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացին տրամադրված ժամաքանակը ձևավորվում է «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի տարեկան ժամաքանակից առանձնացված 14 դասաժամի հաշվին:

2) «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ծրագրով նախատեսված ուսումնական նյութերը ենթարկվում են թեմատիկ վերաբաշխման՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Նախարարության հաստատած ծրագրային ամբողջ ծավալը:

3) «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացը դասավանդվում է ուսումնական պարապմունքների ընթացքում:

4) «Առողջ ապրելակերպ» դասընթացի ընթացիկ գնահատում չի կատարվում:

5) Դասամատյանում դասընթացի գրանցումները կատարվում են առանձին էջում:

44.6-րդ դասարանում «Կերպարվեստ» ուսումնական առարկան դասավանդվում է առաջին, իսկ «Երաժշտություն» առարկան՝ երկրորդ կիսամյակում: 7-րդ դասարանում «Երաժշտություն» ուսումնական առարկան դասավանդվում է առաջին, իսկ «Կերպարվեստ» առարկան՝ երկրորդ կիսամյակում: «Կերպարվեստ», «Երաժշտություն» և «Ֆիզկուլտուրա» առարկաների ժամերը կարող են դասացուցակում բաշխվել շաբաթվա նույն օրը այնպես, որ այդ առարկաների՝

ուսումնական պլանով սահմանված շաբաթական կամ ամսական ժամերը իրականացվեն այդ օրվա ընթացքում:

45. Հաստատությունների տարրական, միջին և ավագ դպրոցներում հատուկ բժշկական խմբերում ընդգրկված սովորողների համար «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսուցումը կարող է իրականացվել «Հանրակրթական դպրոցի հատուկ բժշկական խմբերի «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի 1-12-րդ դասարանների ծրագրով», Հաստատության խմբակների համար նախատեսված ժամաքանակի շրջանակում կամ տվյալ դասարանի «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի դասաժամերին՝ անհատական ծրագրով:

46. Հաստատությունում հատուկ բժշկական խմբերում ընդգրկված սովորողների գնահատում «Ֆիզկուլտուրա» առարկայից չի կատարվում:

3. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՌԱՆՁԻՆ ԳՈՐԾՈՂ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑԻ 11-12-ՐԴ ԴԱՍԱՐԱՆՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

47. Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող առանձին գործող ավագ դպրոցի (այսուհետ՝ Ավագ դպրոց) 11-12-րդ դասարանների օրինակելի ուսումնական պլանները սահմանում են հոսքային ուսուցման ծրագրեր իրականացնող Ավագ դպրոցի 11-12-րդ դասարաններում միջնակարգ կրթության բովանդակության կառուցվածքը՝ ըստ տարբերակված հոսքերի, հանրակրթական ուսումնական առարկաներին հատկացվող շաբաթական ժամաքանակները՝ ըստ բաղադրիչների և սովորողների շաբաթական ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը՝ ըստ դասարանների:

48. Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող միջնակարգ դպրոցի 11-12-րդ դասարաններում, ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում, Հաստատությունը կարող է առաջնորդվել «Հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող առանձին գործող ավագ դպրոցի օրինակելի ուսումնական պլանների ընդհանրական պարզաբանումների» 53-րդ կետի պահանջներով:

49. Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարաններում երաշխավորվում են հոսքերի հետևյալ խմբերը՝

- 1) հիմնական - հումանիտար, բնագիտամաթեմատիկական, արհեստագործական,
- 2) ընդհանուր:

50. Ավագ դպրոցի 11-12-րդ դասարանների Ուսումնական պլանները, ըստ հոսքերի, տրված են.

- 1) ընդհանուր հոսքը՝ «Հաստատության ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի Գլուխ 4-ի Աղյուսակ 1-ի),
- 2) հումանիտար հոսքը՝ «Հանրակրթական ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի 11-12-րդ դասարանների ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 17-ի),
- 3) բնագիտամաթեմատիկական հոսքը՝ «Հանրակրթական ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 11-12-րդ դասարանների ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 18-ի),
- 4) արհեստագործական հոսքը՝ «Հանրակրթական ավագ դպրոցի արհեստագործական հոսքի 11-12-րդ դասարանների ուսումնական պլան»-ում (համաձայն սույն Հավելվածի Գլուխ 5-ի Աղյուսակ 19-ի):

51. 11-12-րդ դասարաններում հոսքային ուսուցման առարկաների դասերին ֆինանսական միջոցների առկայության դեպքում դասարանի խտությունը կարող է սահմանվել 12-14 սովորող՝ ոլորտը կարգավորող սանիտարական և շինարարական նորմերի և կանոնների պահպանմամբ:

52. Ավագ դպրոցի 11-12-րդ դասարանների և միջնակարգ դպրոցի ավագ աստիճանի 11-12-րդ դասարանների ուսումնական պլանով միևնույն դասարանի(ների) սովորողները ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի շրջանակում Հիմնական ծրագրով ուսումնասիրվող երկրորդ օտար լեզվի (անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, ռուսերեն կամ որևէ այլ լեզու) դասաժամին խմբավորվում են ըստ իրենց կողմից հիմնական դպրոցում ուսումնասիրված օտար լեզվի՝ անկախ սովորողների թվից, բայց ոչ ավելի, քան երեք օտար լեզվի համար:

53. Օրինակելի ուսումնական պլանների կառուցվածքը.

- 1) 11-12-րդ դասարաններում հոսքային (խորացված) ուսուցման Ուսումնական պլանները կազմված են ընդհանուր հանրակրթական, հոսքային (արհեստագործական հոսքում մասնագիտական) և դպրոցական բաղադրիչներից:
- 2) Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչը ներառում է հանրակրթական ուսումնական առարկան(երը) և յուրաքանչյուր առարկայի համար նախատեսված շաբաթական ժամաքանակները՝ ըստ դասարանների: Ընդհանուր հանրակրթական առարկաները պարտադիր են տվյալ հոսքի (ենթահոսքի) համար:
- 3) Հոսքային բաղադրիչով սահմանված ժամաքանակը տրամադրվում է խորացված ուսուցմամբ առարկաների դասավանդմանը, իսկ արհեստագործական հոսքում՝ մասնագիտական դասընթացներին: Հոսքային բաղադրիչում ընդգրկված առարկաները

(դասընթացները) ուղղված են սովորողի հետագա մասնագիտական կրթության հիմքերի ստեղծմանը և հանրակրթությունից մասնագիտական կրթության անցման շարունակականության ապահովմանը, իսկ արհեստագործական հոսքի պարագայում նախնական մասնագիտական կրթության որոշակի որակավորումների շրջանակում համապատասխան հմտությունների ձեռքբերմանը:

- 4) Նախարարությունը, հաշվի առնելով տվյալ Ավագ դպրոցի առանձնահատկությունները, խորացված ուսուցմամբ առարկաների ցանկում կատարում է փոփոխություններ՝ տվյալ հոսքի խորացված ուսուցման առարկաներին ավելացնելով նոր առարկա(ներ)՝ Ավագ դպրոցի առաջարկության և հաստատված առարկայական ծրագրի(երի) առկայության դեպքում:
- 5) Ավագ դպրոցի 11-12-րդ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչն ընդգրկում է ընդհանուր հանրակրթական և հոսքային ուսուցման առարկաները (արհեստագործական հոսքում մասնագիտական), հոսքային ուսուցման բովանդակությունը լրացնող ընտրովի (լրացուցիչ) առարկաները, դասընթացները և դրանց ուսուցման համար ըստ դասարանների նախատեսված ժամաքանակները: Այս բաղադրիչը տնօրինում է դպրոցը՝ ղեկավարվելով հանրակրթական հիմնական ընդհանուր պետական ծրագրեր իրականացնող առանձին գործող ավագ դպրոցի Օրինակելի ուսումնական պլաններով և Նախարարության կողմից հաստատված լրացուցիչ առարկայացանկով:
- 6) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը հատկացվում է սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով:
- 7) 11-12-րդ դասարաններում Ավագ դպրոցն Ուսումնական պլանների հիման վրա ընդհանուր հանրակրթական, հոսքային և դպրոցական բաղադրիչների տնօրինմամբ մշակում է յուրաքանչյուր հոսքի՝ տվյալ ուստարվա ենթահոսքերի իր ուսումնական պլանները: Ենթահոսքերի ուսումնական պլանները կազմելիս դպրոցն ընդհանուր հանրակրթական և հոսքային բաղադրիչներով նախատեսված ժամաքանակի բաշխումից հետո մնացած ժամաքանակը հատկացնում է դպրոցական բաղադրիչին:
- 8) Ընդհանուր հանրակրթական, հոսքային և դպրոցական բաղադրիչները ֆինանսավորվում են պետական բյուջեից:
- 9) 11-րդ դասարանում և 12-րդ դասարանի առաջին կիսամյակում շաբաթական ուսումնական պարտադիր բեռնվածությունը բոլոր հոսքերում սահմանվում է 34 դասաժամ:

54. Դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգը հոսքային ուսուցմամբ դասարաններում

1) Հաստատության 11-12-րդ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը տրամադրվում է Նախարարության կողմից հաստատված լրացուցիչ առարկայացանկի, ինչպես նաև տվյալ հոսքային ուսուցմամբ դասարանի ընդհանուր հանրակրթական և հոսքային ուսուցման բաղադրիչների առարկաներին, դասընթացներին:

2) Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների համար կարող է երաշխավորվել լրացուցիչ հետևյալ՝ «Գրաբար» (11-րդ դասարան), «Արտասահմանյան գրականություն» (11-րդ դասարան), «Բանահյուսություն» (հին և միջնադարյան շրջան, 11-րդ դասարան), «Ճարտասանություն» (11-րդ դասարան), «Արևմտահայերեն» (10-րդ կամ 11-րդ դասարան), «Պետության և իրավունքի հիմունքներ» (11-րդ դասարան), «Հայկական հարցի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Հնագիտություն» (10-րդ դասարան), «Ազգագրություն» (10-րդ դասարան), «Հայաստանի հարակից երկրների պատմություն» (11-րդ դասարան), «Կրոնի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Արվեստի պատմություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Հայոց եկեղեցու պատմություն» (բնագիտամաթեմատիկական հոսք, 10-11-րդ դասարաններ), «Քրիստոնեական բարոյագիտություն» (12-րդ դասարան), «Բարոյագիտություն» (10-րդ դասարան), «Տրամաբանություն» (11-րդ դասարան), «Թվային համակարգեր» (10-րդ դասարան), «Երկրաչափության հիմունքներ» (12-րդ դասարան), «Դիսկրետ մաթեմատիկայի տարրեր» (11-րդ դասարան), «Աստղագիտություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Ռեալիտեթի էկստրոնիկա» (11-րդ դասարան), «Բնօգտագործման և բնապահպանության հիմունքներ» (10-11-րդ դասարաններ), «Էկոլոգիայի և կայուն զարգացման հիմունքներ» (10-11-րդ դասարաններ), «Կիրառական քիմիա» (11-րդ դասարան), «Գիտական ճանաչողության հիմունքներ» (11-րդ դասարան), «Բնական գիտությունները և մաթեմատիկական» (10-րդ դասարան), «Բնագիտական մտքի պատմություն» (11-րդ դասարան), «Երկրագիտություն» (ուսումնասիրվող օտար լեզվով), «Քերականություն և բառագիտություն» (ուսումնասիրվող օտար լեզվով), «Գրականություն» (ուսումնասիրվող օտար լեզվով), «Մասնագիտական կողմնորոշում» (10-րդ կամ 11-րդ դասարան), «Տնտեսագիտություն» (10-11-րդ դասարաններ), «Ձեռնարկատիրական կրթություն» (10-11-րդ դասարաններ) առարկաների ուսուցումը՝ դրանց առարկայական ծրագրերը Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո:

3) Հաստատությունը կարող է ներդնել նաև նոր առարկաներ (դասընթացներ)՝ դրանց ծրագրերը Նախարարության կողմից հաստատվելուց հետո:

55. Օտար լեզվի ընտրության կարգ.

- 1) Ավագ դպրոցի և միջնակարգ դպրոցի 11-12-րդ դասարաններում դասավանդվում է առնվազն երկու օտար լեզու (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն, ինչպես նաև որևէ այլ լեզու):
- 2) Հաստատության ընտրությամբ երկրորդ կամ, առկայության դեպքում՝ երրորդ օտար լեզու կարելի է դասավանդել Նախարարության կողմից հաստատված համապատասխան առարկայական չափորոշիչներով և ծրագրերով (շաբաթական 2 ժամ), ուսումնական գրականության և ուսուցման համար անհրաժեշտ այլ պայմանների առկայության դեպքում:
- 3) Ավագ դպրոցը դասավանդվող օտար լեզուն կարող է փոխարինել այլ օտար լեզվով՝ Նախարարության որոշմամբ: Նախարարությունը քննարկում է Ավագ դպրոցի մանկավարժական խորհրդի առաջարկությունը օտար լեզվի փոխարինման վերաբերյալ և կայացնում համապատասխան որոշում:
- 4) Նոր հիմնադրված Ավագ դպրոցում դասավանդվող երկրորդ օտար լեզուն հաստատության մանկավարժական խորհրդի առաջարկությամբ որոշում է Նախարարությունը:

4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ, ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՎԱԾ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 2024-2025 ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐ Հաստատության 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Աղյուսակ 1

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը				
	I	IV	IX	XI	XII
Մայրենի	7	8	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	2	2	2
Գրականություն	-	-	3	-	-
Հայ գրականություն	-	-	-	2	3
Ռուսաց լեզու	-	3	3	2	2
Օտար լեզու	-	2	2	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	-	-	-
Երաժշտություն	2	1	-	-	-
Կերպարվեստ	2	1	-	-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	1
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	2	-	-
Հայոց պատմություն	-	-	1,5	2	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1	1	1
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	1	1	-
Հասարակագիտություն	-	-	1	2	2
Հանրահաշիվ	-	-	3	2,5	2,5
Երկրաչափություն	-	-	2	1,5	1,5

Ինֆորմատիկա	-	-	1	1	1
Ֆիզիկա	-	-	2	2	3
Քիմիա	-	-	2	2	1
Կենսաբանություն	-	-	2	2	2
Տեխնոլոգիա	2	1	-	-	-
ՆԶՊ	-	-	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	2	2,5	4	5,5
Ընդամենը	20	28	35	34	34

Աղյուսակ 2

Ռուսերենի խորացված ուսուցմամբ 1-ին, 4-րդ, 9-րդ դասարանների 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը		
	I	IV	IX
Մայրենի	7	8	-
Հայոց լեզու	-	-	2
Գրականություն	-	-	3
Ռուսաց լեզու	-	4	4
Օտար լեզու	-	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	-
Երաժշտություն	2	1	-
Կերպարվեստ	2	1	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1
Հայոց պատմություն	-	-	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	1
Հասարակագիտություն	-	-	1
Հանրահաշիվ	-	-	3
Երկրաչափություն	-	-	2
Ինֆորմատիկա	-	-	1
Ֆիզիկա	-	-	2
Քիմիա	-	-	2
Կենսաբանություն	-	-	2
Տեխնոլոգիա	2	1	-
ՆԶՊ	-	-	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	3
Շախմատ	-	2	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	1	1,5
Ընդամենը	20	28	35

**Ռուսերենով ուսուցմամբ միջնակարգ հանրակրթական
դպրոցի 1-ին, 4-րդ, 9-րդ, 11-12-րդ դասարանների
2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը				
	I	IV	IX	XI	XII
Ռուսաց լեզու	4	8	2,5	3	3
Ռուս գրականություն	-	-	2	3	3
Մայրենի (հայերեն)	3	4	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	2	2	2
Գրականություն	-	-	3	-	-
Հայ գրականություն	-	-	-	2	2
Օտար լեզու	-	2	2	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	-	-	-
Հանրահաշիվ	-	-	3	2,5	2,5
Երկրաչափություն	-	-	2	1,5	1,5
Ես և շրջակա աշխարհը	-	2	-	-	-
Երաժշտություն	2	1	-	-	-
Տեխնոլոգիա	2	1	-	-	-
Կերպարվեստ	2	1	-	-	-
Հայաստանի աշխարհ.	-	-	2	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	1
Հայոց պատմություն	-	-	1,5	2	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1	1	1
Հայոց եկեղեցու պատմ.	-	-	1	-	-
Հասարակագիտություն	-	-	1	1,5	2
Ֆիզիկա	-	-	2	3	3
Քիմիա	-	-	2	2	1
Կենսաբանություն	-	-	2	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	1	1	1
ՆՁՊ	-	-	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	1	1	0,5	2,5
Ընդամենը	20	28	35	34	34

**Ազգային փոքրամասնությունների միջնակարգ հանրակրթական
դպրոցի 1-ին, 4-րդ, 9-րդ, 11-12-րդ դասարանների
2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը				
	I	IV	IX	XI	XII
Հայոց լեզու	3	4	3	2	2
Գրականություն	-	-	2	-	-
Հայ գրականություն	-	-	-	3	3
Օտար լեզու	-	2	2	2	2
Մայրենի լեզու և գրակ.	4	4	3	3	3
Ռուսաց լեզու	-	3	3	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	-	-	-
Հանրահաշիվ	-	-	3	2,5	2,5
Երկրաչափություն	-	-	2	1,5	1,5
Ես և շրջակա աշխարհը	-	2	-	-	-
Երաժշտություն	2	1	-	-	-
Տեխնոլոգիա	2	1	-	-	-
Կերպարվեստ	2	1	-	-	-
Հայաստանի աշխարհ.	-	-	2	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	1
Հայոց պատմություն	-	-	1,5	2	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	1	2	2
Ֆիզիկա	-	-	2	3	3
Քիմիա	-	-	2	2	1
Կենսաբանություն	-	-	2	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	1	1	1
ՆԶՊ	-	-	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	2	0,5	-	2,5
Ընդամենը	20	28	35	34	34

Ռուսերենով ուսուցմամբ և ասորերենի ուսումնասիրմամբ 1-ին, 4-րդ, 9-րդ, 11-12-րդ դասարանների
2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը				
	I	IV	IX	XI	XII
Ռուսաց լեզու	2	6	2	2	2
Ռուս գրականություն	-	-	2	2	2
Ասորերեն լեզու	2	3	2	2	2
Ասորերեն գրականություն	-	-	1	1	1
Մայրենի (հայերեն)	3	4	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	2	2	2
Գրականություն	-	-	3	-	-
Հայ գրականություն	-	-	-	2	2
Օտար լեզու	-	2	2	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	-	-	-
Հանրահաշիվ	-	-	3	2,5	2,5
Երկրաչափություն	-	-	2	1,5	1,5
Ես և շրջակա աշխարհը	-	2	-	-	-
Երաժշտություն	2	1	-	-	-
Տեխնոլոգիա	2	1	-	-	-
Կերպարվեստ	2	1	-	-	-
Հայաստանի աշխարհ.	-	-	2	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	1	1
Հայոց պատմություն	-	-	1,5	1	1
Համաշխարհային պատմ.	-	-	1	1	1
Հայոց եկեղեցու պատմ.	-	-	0,5	-	-
Հասարակագիտություն	-	-	1	2	2
Ֆիզիկա	-	-	2	3	3
Քիմիա	-	-	2	2	1
Կենսաբանություն	-	-	2	2	2
Ինֆորմատիկա	-	-	1	1	1
ՆՁՊ	-	-	1	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	3	3	1,5
Շախմատ	-	2	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	-	-	2,5
Ընդամենը	20	28	36	34	34

**Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների
անհատական ուսուցման 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Մայրենի	5	4,5	4,5	4,5	4,5	4	-	-	-	-	-	-
Հայոց լեզու և գրակ.	-	-	-	-	-	-	3,5	2,5	3	2,5	2	2
Ռուսաց լեզու	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Օտար լեզու	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Ես և շրջակա աշխարհը	-	0,5	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Մաթեմատիկա	2	3	2	2	2	2	2	3	2,5	2,5	2	2
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	0,5	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	1	1
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Բնություն	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	0,5	-	-	-	-	-	-
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	-	0,5	0,5
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,5	-	-
Ընդամենը	7	9	9	9	9	10	11	11	11	11	10	10

Առաջին և երկրորդ աստիճանի հանրակրթական հիմնական պետական ծրագրեր իրականացնող մասնագիտացված ուսումնական հաստատության

1-ին, 4-րդ, 9-րդ դասարանների

2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը		
	I	IV	IX
Մայրենի	7	8	-
Հայոց լեզու	-	-	2
Գրականություն	-	-	3
Ռուսաց լեզու	-	3	3
Օտար լեզու	-	2	2
Մաթեմատիկա	4	4	-
Երաժշտություն	2	1	-
Կերպարվեստ	2	1	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	2
Հայոց պատմություն	-	-	1,5
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	1
Հասարակագիտություն	-	-	1
Հանրահաշիվ	-	-	3
Երկրաչափություն	-	-	2
Ինֆորմատիկա	-	-	1
Ֆիզիկա	-	-	2
Քիմիա	-	-	2
Կենսաբանություն	-	-	2
Տեխնոլոգիա	2	1	-
ՆԶՊ	-	-	1
Ֆիզկուլտուրա	3	2	3
Շախմատ	-	2	-
Ընդամենը (պետական բաղադրիչ)	20	26	32,5
Դպրոցական (մասնագիտական) բաղադրիչ (ըստ կրթական աստիճանների)	13		13

Երրորդ աստիճանի հանրակրթական հիմնական պետական ծրագրեր իրականացնող մասնագիտացված ուսումնական հաստատության 11-12-րդ դասարանների 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը	
	XI	XII
Հայոց լեզու	2	2
Հայ գրականություն	2	2
Հայոց պատմություն	2	2
Օտար լեզու-1 (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և այլն)	2	2
Օտար լեզու-2 (ռուսերեն, անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն և այլն)	2	2
Հասարակագիտություն	1	1
Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	3	3
Բնագիտություն	-	-
Բնագիտական առարկա	1	1
Բնագիտական առարկա	1	-
Բնագիտական առարկա	-	-
Բնագիտական առարկա	-	-
Ինֆորմատիկա	1	1
Ֆիզկուլտուրա	3	1,5
ՆԶՊ	1	-
Ընդամենը (պետական բաղադրիչ)	21	17,5
Դպրոցական (մասնագիտական) բաղադրիչ (ըստ կրթական աստիճանների)	50,5	

Տեսողության խանգարումներ ունեցող սովորողների հանրակրթական հատուկ ուսումնական հաստատության 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	Նախ. խումբ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	4	7			8			-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-	-			2
Գրականություն	-	-	-	-	-	-	-			3
Ռուսաց լեզու	-	-			3					3
Օտար լեզու	-	-	-	2	2					2
Մաթեմատիկա	3	4		4	4			-	-	-
Երաժշտություն	4	2		1	1				-	-
Կերպարվեստ	2	2		1	1				-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-	-		1	2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Իմ հայրենիքը և աշխարհը	-	-	-	-	-	-		-	-	-
Բնություն	-	-	-	-	-			-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-		-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-					-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	-				1
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	-				1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	-		-		1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-			1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-	-			3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-	-			2
ԹԳՀԳ	-	-		-	-					-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	-		-		1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	-			2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	-			2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	-			2
Տեխնոլոգիա	2	2		1	1				-	-
Անվտ. կենսագործունեութ.	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Ֆիզկուլտուրա	3	3		2	2					3
Շախմատ	-	-		2	2	-	-	-		-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-		2	2					2,5
Ընդամենը	18	20	26	26	28	30	31	35	35	35
Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներ	6	6	6	6	6	4	4	4	4	4

**Լսողության խանգարումներ ունեցող սովորողների հատուկ հանրակրթական
հաստատության 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան
(չլսող սովորողների դասարաններ)**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	Նախ. խումբ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	5	7			8			-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-	-			5
Գրականություն	-	-	-	-	-	-	-			4
Առարկ. գործնական ուսուցում	2	2			4	-	-	-	-	-
Ռուսաց լեզու	-	-			2					-
Ժեստերի լեզու	1	1			1					1
Մաթեմատիկա	4	4			4			-	-	-
Ռիթմիկա	2	1			1				-	-
Կերպարվեստ	-	-			1				-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	1	1			2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Իմ հայրենիքը և աշխարհը	-	-	-	-	-	-		-	-	-
Բնություն	-	-	-	-	-			-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-		-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-				-
Հայաստանի աշխարհագր.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	-				1
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	-				1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	-		-		1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-	-			3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-	-			2
ԹԳՀԳ	-	-			-					-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	-		-		1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	-			2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	-			2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	-			2
Տեխնոլոգիա	-	-	-	-	-			-	-	-
Անվտանգ կենսագործ.	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Ֆիզկուլտուրա	3	3			2					3
Շախմատ	-	-			2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	1			1					2,5
Ընդամենը	18	20	26	26	28	30	31	35	35	35
Զարգացնող, հատուկ մանկավարժական պարապմունքներ	20	18	18	18	18	18	6	6	6	4

**Լսողության խանգարումներ ունեցող սովորողների հատուկ հանրակրթական
հաստատության 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան
(թույլ լսող սովորողների դասարաններ)**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը									
	Նախ. խումբ	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	5	7			8			-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-	-			4
Գրականություն	-	-	-	-	-	-	-			3
Առարկայական գործ. ուսուց.	2	2			2	-	-	-	-	-
Ռուսաց լեզու	-	-			2					2
Անգլերեն	-	-	-		-	-	-	-	-	-
Ժեստերի լեզու	-	-	-		1					1
Մաթեմատիկա	4	4			5			-	-	-
Երաժշտություն (Ռիթմիկա)	2	1			1				-	-
Կերպարվեստ	1	2			1				-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	1	1			1	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Իմ հայրենիքը և աշխարհը	-	-	-	-	-		-	-	-	-
Բնություն	-	-	-	-	-			-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-				-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-	-				1
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-	-				1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-	-	-		-		1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-	-			3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-	-			2
ԹԳՀԳ	-	-			-					-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	-		-		1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-	-			2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-	-			2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-	-			2
Տեխնոլոգիա	-	-	-	-	-			-	-	-
Անվտանգ կենսագործունեություն	-	-	-	-	-	-	-	-		1
Ֆիզկուլտուրա	3	3			2					3
Շախմատ	-	-			2	-	-	-		-
Դպրոցական բաղադրիչ	-	-		-	3					2,5
Ընդամենը	18	20	26	26	28	30	31	35	35	35
Զարգացնող, հատուկ մանկ. պարապմունքներ	20	18	18	18	18	18	6	6	6	4

Ինտելեկտուալ (մտավոր) 1-ին աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների դասարանների 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	7			8			-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	-	-	-			2
Գրականություն	-	-	-	-	-	-			3
Ռուսաց լեզու	-			3					3
Օտար լեզու	-	-		2					2
Մաթեմատիկա	4			4			-	-	-
Երաժշտություն	2			1				-	-
Կերպարվեստ	2			1				-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	-			2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	-	-	-		-	-	-	-
Իմ հայրենիքը և աշխարհը	-	-	-	-	-		-	-	-
Բնություն	-	-	-	-			-	-	-
Բնագիտություն	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	-	-	-				-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Հայոց պատմություն	-	-	-	-	-				1,5
Համաշխարհային պատմություն	-	-	-	-	-				1
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	-	-					1
Հասարակագիտություն	-	-	-	-	-	-	-		1
Հանրահաշիվ	-	-	-	-	-	-			3
Երկրաչափություն	-	-	-	-	-	-			2
ԹԳՀԳ	-		-	-		-		-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	-	-	-	1	-		1
Ֆիզիկա	-	-	-	-	-	-			2
Քիմիա	-	-	-	-	-	-			2
Կենսաբանություն	-	-	-	-	-	-			2
Տեխնոլոգիա	2			1				-	-
Անվտանգ կենսագործունեություն	-	-	-	-	-	-	-		1
Ֆիզկուլտուրա	3			2					3
Շախմատ	-			2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	-			2					2,5
Ընդամենը	20	26	26	28	29	31	34	35	35
Անհատական (ընտրովի) բաղադրիչ	-	3	-	-	1	-	2	-	-

Ինտելեկտուալ (մտավոր) 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների հանրակրթական հատուկ (օժանդակ) ուսումնական հաստատության (դասարանների) 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Լեզու և ընթերցանություն	7	8	8	8	8	7	8	7	7
Մաթեմատիկա	4	4	4	4	5	5	5	5	5
Ես և շրջակա աշխարհը	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Երաժշտություն	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Կերպարվեստ	1	1	2	2	1	1	1	2	2
Տեխնոլոգիա (Ձեռքի աշխատանք)	1	2	2	3	1	3	5	6	6
Բնագիտություն	-	-	-	-	4	4	4	4	4
Հայրենագիտություն	-	-	-	-	4	4	4	4	4
Ֆիզկուլտուրա	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Դպրոցական բաղադրիչ	1	3	4	4	-	-	-	-	-
Ընդամենը	20	24	26	27	29	31	34	35	35

**Հակասոցիալական վարք ունեցող սովորողների
հանրակրթական հատուկ հանրակրթական ուսումնական հաստատության
2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան**

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Մայրենի	8	7	6	-	-	-
Հայոց լեզու	-	-	-	2	2	2
Գրականություն	-	-	-	3	3	3
Ռուսաց լեզու	3	2	3	2	3	3
Օտար լեզու	2	3	2	3	2	2
Մաթեմատիկա	4	5	5	-	-	-
Երաժշտություն	1	1	0,5	0,5	-	-
Կերպարվեստ	1	1	0,5	0,5	-	-
Ես և շրջակա աշխարհը	2	-	-	-	-	-
Իմ հայրենիքը	-	2	-	-	-	-
Բնություն	-	2	-	-	-	-
Բնագիտություն	-	-	2	-	-	-
Աշխարհագրություն	-	-	1	2	2	-
Հայաստանի աշխարհագրություն	-	-	-	-	-	2
Համաշխարհային պատմություն	-	-	1	2	1	1
Հայոց պատմություն	-	-	1,5	3	1,5	1,5
Հայոց եկեղեցու պատմություն	-	-	1	-	1	1
Հասարակագիտություն	-	-	-	1	1	1
Հանրահաշիվ	-	-	-	3	3	3
Երկրաչափություն	-	-	-	2	2	2
ԹԳՀԳ	-	1	-	1	-	-
Ինֆորմատիկա	-	-	1	-	1	1
Ֆիզիկա	-	-	-	2	2	2
Քիմիա	-	-	-	2	2	2
Կենսաբանություն	-	-	-	2	2	2
Տեխնոլոգիա	1	1	1	1	-	-
ՆԶՊ	-	-	-	-	1	1
Ֆիզկուլտուրա	2	2	3	2	3	3
Շախմատ	2	-	-	-	-	-
Դպրոցական բաղադրիչ	2	3	2,5	1	2,5	2,5
Ընդամենը	28	30	31	35	35	35

Ինտելեկտուալ (մտավոր) 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների արհեստագործական հատուկ խմբերի 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը		
	X	XI	XII
Հայոց լեզու, գրականություն	3	3	3
Մաթեմատիկա	3	3	3
Ռուսաց լեզու	1	1	1
Սոցիալ-կենցաղային հմտություններ	2	1	1
Պատմություն	2	2	1
Բնագիտություն	2	2	2
Ֆիզկուլտուրա	3	3	3
Առողջ ապրելակերպ	-	2	2
Հասարակագիտություն	1	1	1
Տեխնոլոգիա	17	16	17
Ընդամենը	34	34	34

Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ աստիճանի աջակցության կարիք ունեցող սովորողների անհատական ուսուցման 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Լեզու և ընթերցանություն	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Մաթեմատիկա	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ես և շրջակա աշխարհը	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Տեխնոլոգիա (Ձեռքի աշխատանք)	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Բնագիտություն	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Հայրենագիտություն	-	-	-	-	1	1	2	2	2	2	2	2
Ընդամենը	7	9	9	9	9	10	11	11	11	11	11	11

56. Սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի աղյուսակների պարզաբանումներ.

1) Ռուսերենով ուսուցմամբ միջնակարգ հանրակրթական դպրոցի (դասարանի) Ուսումնական պլանի (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 3-ի)՝ «Մայրենի» (հայերեն) առարկայի դասաժամերը 1-ին դասարանի 1-ին կիսամյակում հատկացվում են բանավոր խոսքի զարգացմանը, 2-րդ կիսամյակում՝ տառուսուցմանը:

2) Ռուսերենով ուսուցմամբ և ասորերենի ուսումնասիրմամբ դասարանների Ուսումնական պլանով (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 5-ի)՝

ա. 6-րդ, 8-9-րդ դասարաններում «Հայոց եկեղեցու պատմությանը» լրացուցիչ դասաժամեր չեն հատկացվում:

բ. Ռուսերենով ուսուցմամբ դասարաններում «Մայրենի» (հայերեն) առարկայի դասաժամերը 1-ին դասարանի 1-ին կիսամյակում հատկացվում են բանավոր խոսքի զարգացմանը, 2-րդ կիսամյակում՝ տառուսուցմանը:

3) Տնային և հիվանդանոցային պայմաններում երկարատև բուժվող սովորողների անհատական ուսուցման Ուսումնական պլանով (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 6-ի)՝

ա. Ռուսերենով ուսուցման դեպքում ռուսաց լեզվին տրվում են հայերենի (տարրական դպրոցում՝ «Մայրենի», միջին և ավագ դպրոցում՝ «Հայոց լեզու և գրականություն» առարկաների) համար հատկացված դասաժամերը՝ ապահովելով նույն ժամաքանակի սահմաններում նաև ռուս գրականության ուսուցումը, իսկ ռուսերենի համար նախատեսված ժամաքանակը տրվում է հայոց լեզվի ուսուցմանը: 1-ին դասարանում ռուսաց լեզվին հատկացված ժամաքանակից 2 ժամը տրվում է հայերենի (Մայրենի) ուսուցմանը:

բ. Տնային պայմաններում ուսուցում կազմակերպվում է բնակավայրը սպասարկող բուժհիմնարկի փաստաթղթերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության կառավարության՝ 2015 թվականի նոյեմբերի 15-ի N 1330-Ն («Տնային ուսուցման իրավունք վերապահող հիվանդությունների ցանկը սահմանելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության՝ 2006 թվականի հոկտեմբերի 26-ի N 1506-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին») որոշման պահանջներին համաձայն՝ ըստ Հաստատության ենթակայության, համապատասխան Լիազոր մարմնի գիտությամբ: Տնային ուսուցում կազմակերպվում է վնասվածքների և հիվանդությունների դեպքում, որոնք հանգեցնում են տեղաշարժման սահմանափակման, կամ տնային պայմաններում խնամքի, կամ մեկուսացման կազմակերպման անհրաժեշտության՝ հիվանդության սկզբից 22 և ավելի օր տևողությամբ:

գ. Տնային պայմաններում ուսուցման կազմակերպումն իրականացնում է այն Հաստատությունը, որտեղ հաշվառված է սովորողը:

դ. Տնային պայմաններում ուսուցում կազմակերպող ուսուցիչները վճարվում են դրույքաչափով, եթե ուսուցումը նախատեսվում է ամբողջ ուստարվա համար, մնացած դեպքերում՝ ժամավճարով:

ե. Հիվանդանոցային բժշկական կազմակերպություններում երկարատև (ոչ պակաս, քան 21 օր) բուժվող սովորողների ուսուցումը հանրակրթական ծրագրերին համապատասխան կազմակերպվում է՝ ըստ դասարանների՝ սույն կետի պահանջների պահպանմամբ, տվյալ բուժհաստատությունը սպասարկող ուսումնական հաստատության կողմից՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 4-ի Աղյուսակ 6-ի:

5. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՂ ԱՌԱՆՁԻՆ ԳՈՐԾՈՂ ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆՆԵՐ

Աղյուսակ 17

Ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի 11-12-րդ դասարանների 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Առարկայախումբ	Առարկա	Շաբաթական ժամերի քանակը	
		XI	XII
Հոսքային բաղադրիչ			
Խորացված ուսուցմամբ առարկաներ ¹	Հայոց լեզու-1	2	3
	Հայ գրականություն-1	4	5
	Հայոց պատմություն-1	5	8
	Համաշխարհային պատմություն-1	5	8
	Օտար լեզու-1	5	8
	Ռուսաց լեզու-1 (Ռուսաց լեզու, Ռուս գրականություն)	5	8
Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչ			
Ընդհանուր հանրակրթական առարկաներ	Հայոց լեզու	2	2
	Հայ գրականություն	3	3
	Հայոց պատմություն	2	2
	Համաշխարհային պատմություն	1	1
	Հասարակագիտություն	1,5	1
	Օտար լեզու-2	2	2
	Ռուսաց լեզու-2	2	2
	Հայոց եկեղեցու պատմություն	1	-
	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	3	3
	Բնագիտական առարկա ²	1	1
	Բնագիտական առարկա ²	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	-	-
	Բնագիտական առարկա ²	-	-
	Ինֆորմատիկա	1	-
	Ֆիզկուլտուրա	3	1
	ՆՋՊ	1	1
	Դպրոցական բաղադրիչ		
Ընդամենը		34	34

57. Ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի 10-12-րդ դասարանների Ուսումնական պլանով տրված նշագրումները.

1) «¹» նշագրումը նշանակում է, որ որպես խորացված ուսուցման առարկաներ՝ սովորողն ընտրում է բերված ցանկից մինչև չորս առարկա:

2) «²» նշագրումը նշանակում է, որ բնագիտական առարկաներ են համարվում «Ֆիզիկան», «Քիմիան», «Կենսաբանությունը» և «Աշխարհագրությունը»:

3) «Օտար լեզու-1» և «Ռուսաց լեզու-1» առարկաներն ընտրելու դեպքում սովորողը չի ուսումնասիրում «Օտար լեզու-2» և «Ռուսաց լեզու-2» առարկաները:

58. Սովորողը խորացված ուսուցմամբ առարկայացանկից (հոսքային բաղադրիչ) ընտրում է որոշակի թվով առարկաներ՝ համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի 57-րդ կետի 1-ին ենթակետի պարզաբանման: Այդ դեպքում սովորողը չի ուսումնասիրում Ուսումնական պլանի ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչում ընդգրկված միևնույն առարկաները:

59. Ավագ դպրոցի 10-12-րդ դասարանների հումանիտար հոսքի որևէ ենթահոսքի առարկաների՝ հոսքային և ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչներով սահմանված ժամաքանակի բաշխումից հետո մնացած ժամաքանակը տրվում է Ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչին:

60. Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը 10-12-րդ դասարաններում բաշխվում է՝ սույն Հավելվածի գլուխ 3-ի կետ 54-ի՝ հոսքային ուսուցմամբ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգի համաձայն՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Ուսումնական պլանով սահմանված շաբաթական ժամաքանակը: Ուսուցումը կազմակերպվում է Նախարարության կողմից հաստատված հոսքային կամ ընդհանուր հանրակրթական առարկաների ծրագրերով՝ ուսուցչի ընտրությամբ:

61. Ավագ դպրոցի հումանիտար հոսքի Ուսումնական պլանով 11-րդ դասարանում դպրոցական բաղադրիչում ձևավորված ժամաքանակից 0,5 ժամ կարող է հատկացվել «Հասարակագիտություն» առարկային՝ հանրակրթական դպրոցի ընդհանուր հոսքի համար նախատեսված ծրագրով ուսուցում կազմակերպելու նպատակով:

Ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 11-12-րդ դասարանների 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Առարկայախումբ	Առարկա	Շաբաթական ժամերի քանակը	
		XI	XII
Հոսքային բաղադրիչ			
խորացված ուսուցմամբ առարկաներ ¹	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն) -1	8	8
	Ֆիզիկա - 1	5	8
	Քիմիա - 1	5	8
	Կենսաբանություն -1	5	8
	Աշխարհագրություն -1	5	8
	Ռուսաց լեզու-1 (Ռուսաց լեզու, Ռուս գրականություն)	5	8
	Օտար լեզու -1	5	8
Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչ			
Ընդհանուր հանրակրթական առարկաներ	Հայոց լեզու	2	2
	Հայ գրականություն	2	2
	Հայոց պատմություն	2	2
	Հասարակագիտություն	1,5	1
	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	5	5
	Բնագիտական առարկա ²	1	1
	Բնագիտական առարկա ²	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	-	-
	Ինֆորմատիկա	2	1
	Օտար լեզու-2	2	2
	Ռուսաց լեզու	1	1
	Ֆիզկուլտուրա	3	1
	ՆՁՊ	1	1
Դպրոցական բաղադրիչ			
Ընդամենը		34	34

62. Ավագ դպրոցի բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 11-12-րդ դասարանների Ուսումնական պլանով տրված նշագրումները.

1) Աղյուսակ 18-ում «¹» նշագրումը նշանակում է, որ որպես խորացված ուսուցման առարկաներ՝ սովորողն ընտրում է բերված ցանկից մինչև երեք առարկա:

2) «²» նշագրումը նշանակում է, որ բնագիտական առարկաներ են համարվում «Ֆիզիկան», «Քիմիան», «Կենսաբանությունը» և «Աշխարհագրությունը»:

3) «Օտար լեզու-1» առարկան ընտրելու դեպքում սովորողը չի ուսումնասիրում «Օտար լեզու-2» առարկան:

63. Սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 18-ում՝

1) Սովորողը խորացված ուսուցմամբ առարկայացանկից (հոսքային բաղադրիչ) առարկա(ներ) ընտրելու դեպքում չի ուսումնասիրում Ուսումնական պլանի Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչում ընդգրկված միևնույն առարկան(երը):

2) Բնագիտամաթեմատիկական հոսքի 11-12-րդ դասարանների որևէ ենթահոսքի առարկաների՝ հոսքային և ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչներով սահմանված ժամաքանակի բաշխումից հետո մնացած ժամաքանակը տրվում է Ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչին:

3) Դպրոցական բաղադրիչի ժամաքանակը բաշխվում է՝ սույն Հավելվածի գլուխ 3-ի կետ 54-ի՝ հոսքային ուսուցմամբ դասարաններում դպրոցական բաղադրիչի տնօրինման կարգի համաձայն՝ պահպանելով տվյալ դասարանի համար Ուսումնական պլանով սահմանված շաբաթական ժամաքանակը: Ուսուցումը կազմակերպվում է հոսքային և ընդհանուր հանրակրթական առարկաների՝ Նախարարության կողմից հաստատված առարկայական ծրագրերով՝ ուսուցչի ընտրությամբ:

4) 10-12-րդ դասարաններում «Հասարակագիտություն» առարկան ուսումնասիրվում է հանրակրթական դպրոցի հումանիտար և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար նախատեսված ծրագրով:

5) Եթե սովորողը 12-րդ դասարանում չի ուսումնասիրում «Օտար լեզու-1» առարկան, ապա շարունակում է ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչում ընդգրկված «Օտար լեզու-2» և «Բուսաց լեզու» առարկաների համապատասխան ծրագրերի ուսումնասիրությունը:

6) «Համաշխարհային պատմություն» առարկան ավագ դպրոցի մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ կարող է ընդգրկվել սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 18-ի ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի առարկայացանկում և ուսումնասիրվել առարկայի՝ ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար երաշխավորված ծրագրով:

Ավագ դպրոցի արհեստագործական հոսքի 11-12-րդ դասարանների 2024-2025 ուսումնական տարվա ուսումնական պլան

Առարկայախումբ	Ուսումնական առարկաներ	Շաբաթական ժամերի քանակը	
		XI	XII
Հոսքային բաղադրիչ			
Մասնագիտական դասընթացներ (առարկաներ) ¹		13	15,5
Ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչ			
Ընդհանուր հանրակրթական առարկաներ	Հայոց լեզու	2	2
	Հայ գրականություն	2	2
	Հայոց պատմություն	2	2
	Օտար լեզու	2	2
	Ռուսաց լեզու	2	2
	Հասարակագիտություն	1	1
	Մաթեմատիկա (Հանրահաշիվ և մաթ. անալիզի տարրեր, Երկրաչափություն)	3	3
	Բնագիտական առարկա ²	1	1
	Բնագիտական առարկա ²	1	-
	Բնագիտական առարկա ²	-	-
	Բնագիտական առարկա ²	-	-
	Ինֆորմատիկա և SCS	1	1
	Ֆիզկուլտուրա	3	1,5
	ՆԶՊ	1	1
	Դպրոցական բաղադրիչ		
Ընդամենը		34	34

64. Ավագ դպրոցի 11-12-րդ դասարանների արհեստագործական հոսքի Ուսումնական պլանով տրված նշագրումները.

1) «¹» նշագրումը նշանակում է, որ մասնագիտական դասընթացներ (առարկաներ) են համարվում դպրոցի կողմից իրականացվող նախամասնագիտական ուսումնական ծրագրերը:

2) «²» նշագրումը նշանակում է, որ բնագիտական առարկաներ են համարվում «Ֆիզիկան», «Քիմիան», «Կենսաբանությունը» և «Աշխարհագրությունը»:

65. Ավագ դպրոցի արհեստագործական հոսքի Ուսումնական պլանով.

1) Մասնագիտական դասընթացների (առարկաների) ժամաքանակը ներառում է նաև պրակտիկ ուսուցման ժամերը:

2) Ուսումնական պլանով 12-րդ դասարանի երկրորդ կիսամյակի ժամաքանակը տնօրինվում է սույն Հավելվածի գլուխ 2-ի 36-րդ կետով սահմանված կարգով՝ ներառյալ ուսումնական պրակտիկայի կազմակերպումը: Ուսուցումը կազմակերպվում է Նախարարության կողմից հաստատված հոսքային կամ ընդհանուր հանրակրթական առարկաների ծրագրերով՝ ուսուցչի ընտրությամբ:

3) «Համաշխարհային պատմություն» առարկան դպրոցի մանկավարժական խորհրդի որոշմամբ կարող է ընդգրկվել ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի առարկայացանկում և ուսումնասիրվել առարկայի՝ ընդհանուր և բնագիտամաթեմատիկական հոսքերի համար երաշխավորված ծրագրով (համաձայն սույն Հավելվածի գլուխ 5-ի Աղյուսակ 19-ի):